

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

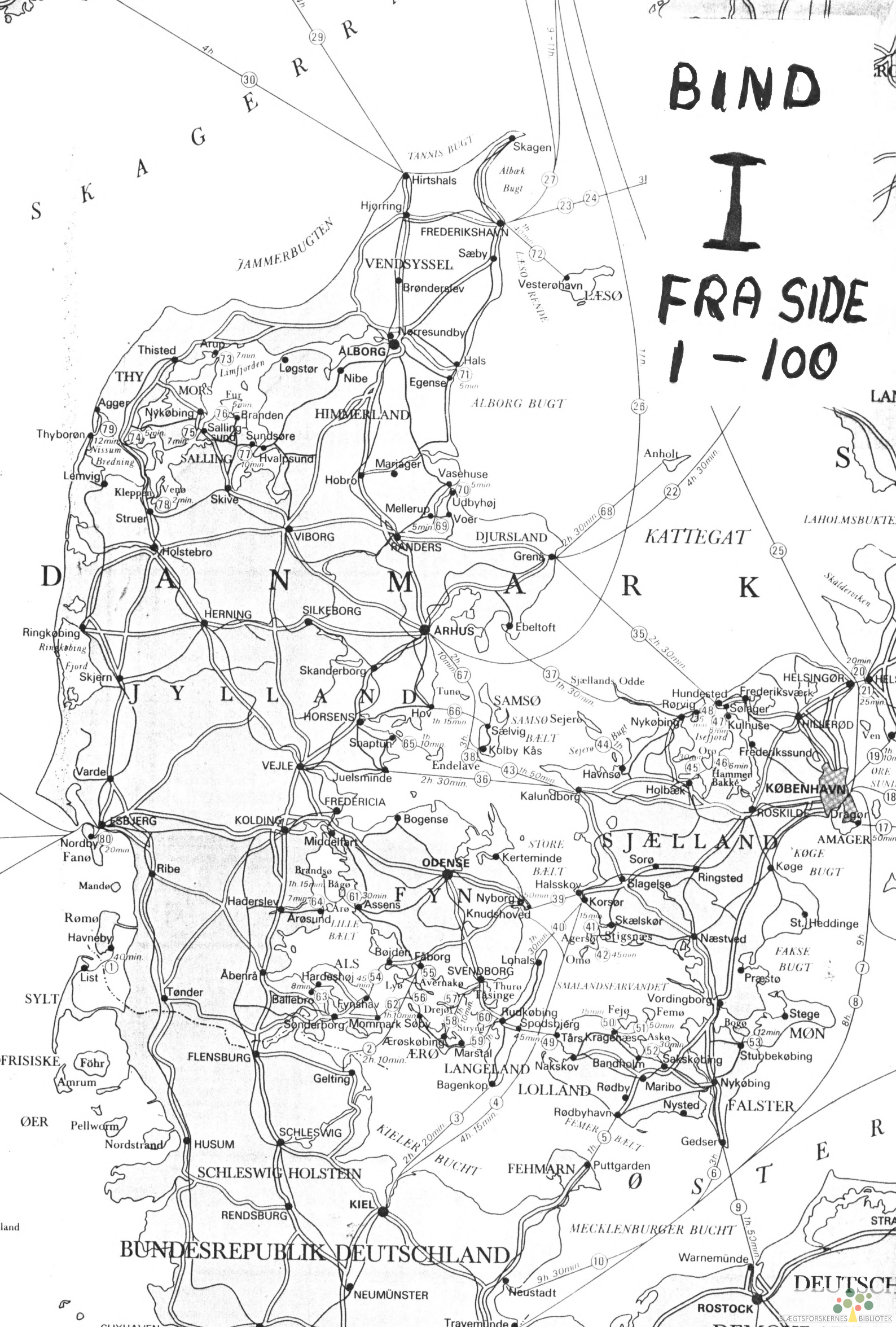
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BIND

I

FRA SIDE
1 - 100

BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

DEUTSCH

SLÆGTEN

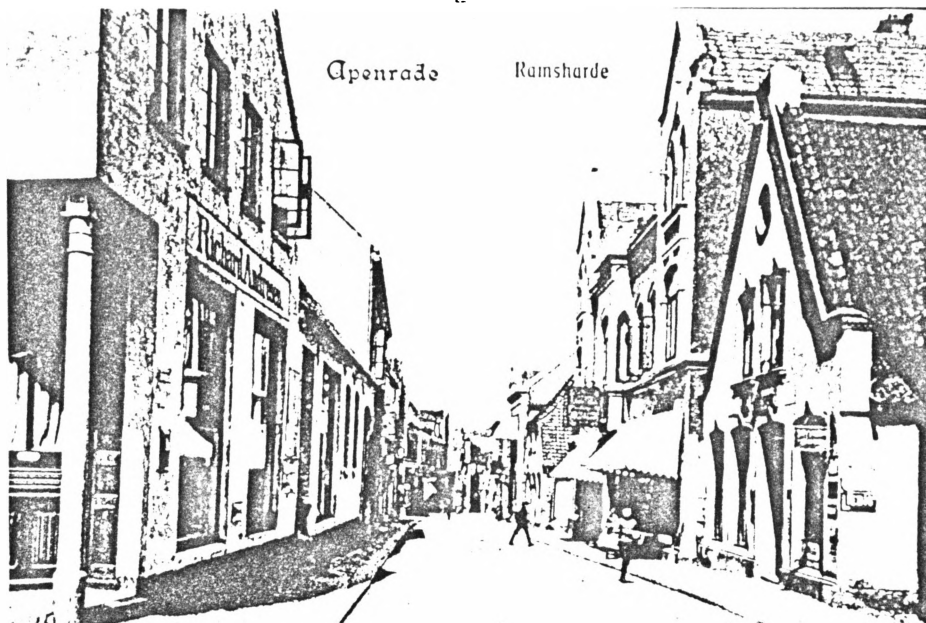
STOLD'S

EFTERKOMMERE

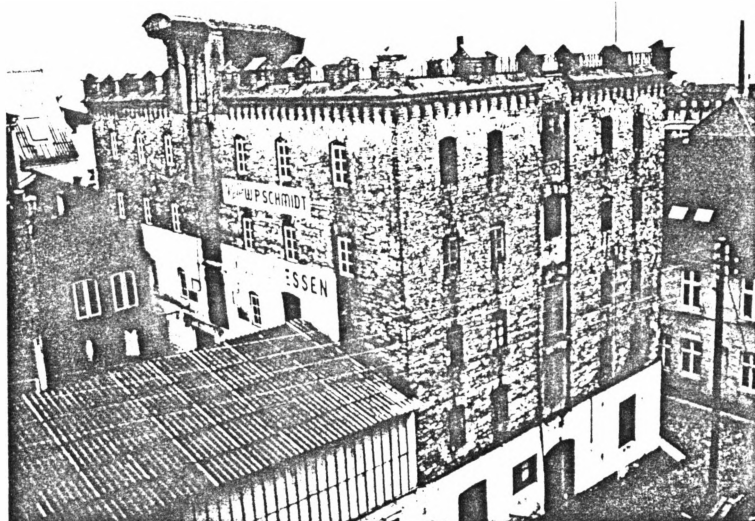

Kjøbmænd med Kgl. danske comerceret-
tigheder Jens Nicolai Nielsen og
hustrue Anna Maria Lund, fotografe-
ret ca. 1870 i Aabenraa.
Medstifter af de dansksindedes klub
i Aabenraa: "Frederiksklubben".

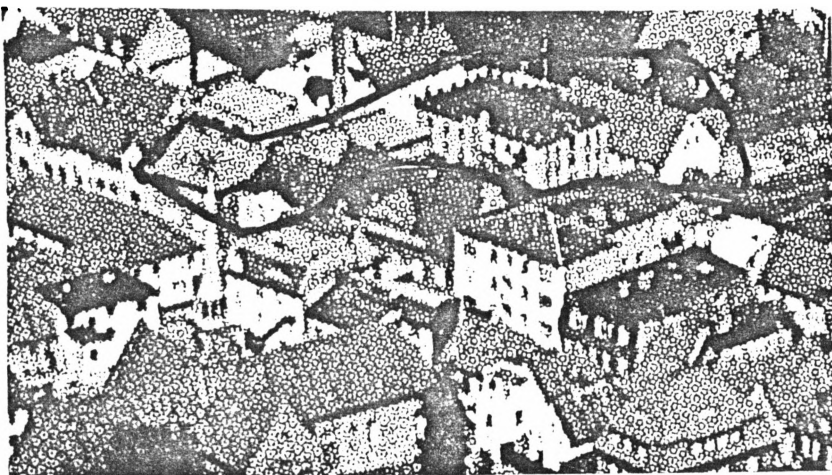
I AABENRAA OG OVER DEN GANSKE
VERDEN; DERES HISTORIE OG LIV, I GODT-
200 ÅR..... SOM ENDELIGT MANUSKRIFT.

Prospekt fra Ramsherred (nuværende gå-gade) i Aabenræ ca 1905. Det "gælvendte" hus helt tilhøjre i billedet er vor slægts Købmændsforretning - mens familien endnu ejede denne.

Lige øst for Købmændsforretningen lå dette Kornsilopækehus, som Jens Nicolai Nielsen Stold byggede i 1866, det blev nedrevet af Købmand W.P. Schmidt ca 1970.

Luftbillede over Ramsherred, hvor vi ser Kornsilopækehuset med tilhørende bygninger "indrømmet".

Auf Deutsch:

Sehen Sie bitte den Register und die Information
Seite 210!

In English:

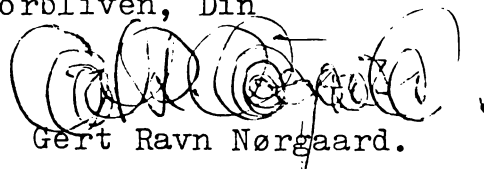
Please look in The Register and in The Information
Page 210!

Forord m.v.

Kære denne slægtsmanuskriptbog er blevet til ved stor hjælp fra landsdelsarkiverne i Aabenraa og Viborg - men den største hjælp har jeg dog modtaget fra de henved hundrede slægtninge og venner over den ganske Verden, som jeg førhen og nu har stået i skriftlig forbindelse med - meget stof er dog også hentet ved direkte besøg hos mine slægtninge. Ialt et sjovt og munter stykke arbejde, som gennem flere år i tusinder af timer har behaget mig at udføre i den tro, at vor slægtshistorie siden ikke vil blive glemt.

Førhen, da radio og fjernsyn var ukente midler til at adsprede de hyggelige familieaftener i hjemme, var historier og overleveringer fra afdøde slægtninge en meget yndet tidsfordrivelse, - ja det var en del af den nye generations opdragelse til at forstå, hvorfor bedstefar f.eks. nu havde båret sig sådan ad! Dengang kendte alle i slægten hinanden, ingen stod udenfor - få tænkte på sig selv først!

Efter at min Oldemor Jensine Marie Kjærbølling i 1957 døde, gik det grad vis op for mig, at med hende døde min slægts overleveringer og fortællinger - og jeg som i mange timer fra barns ben har lyttet til hendes fortællekunst - ville ikke kunne bære dette tab over for mine komne børn - uden selv blot at gøre lidt til kunstens forbliven, Din

Gert Ravn Nørgaard.

Praktiske bemærkninger.

Denne slægtsmanuskriptbog er gjort så enkel som jeg syntes mulig var, så billig og alligevel uforgængelig til noget bedre haves. I første omgang troede jeg det kunne lade sig gøre at samle alle oplysningerne i en bog, men da der stadigvæk manglede lidt hist og her i det rent oversigtsmæssige for hver enkelt person, syntes jeg ikke at jeg kunne undlade den fornødne plads til senere tilgåede oplysninger - så vi står nu i den situation, at slægtshistorien kommer til at fylde to bøger imod som lovet "en". Det gør selvsagt slægtshistorien betydeligt dyrere med to gange indbinding, to gange forsendelse - men i den sidste ende tror jeg nok at jeg på Dine vegne hellere vil læse i en pæn bog end i en tyk uhandy telefonbog! Men prøv nu at se regnestykket herunder:

30 Bogsæt af 220 sider + 10% fejl: (papir): til	
en pris af 35,00 kr. pr. 500 stk.:	525 kr.
200 Stencil's a'1,75 kr.:	350 kr.
30 Bogsæt af 20 sider Lyskopier a'1.kr.pr.stk.:	600 kr.
2 gange 30 Bogsæt Indbinding a'18 kr. pr.bind:	1080 kr.
2 gange 30 Bogsæt Forsendelse a'8 kr. pr.bind:	480 kr.
30 Bogsæt koster herefter sammenlagt, ialt:	<u>3045 kr.</u>
Hvert Bogsæt koster herefter ved modtagelsen:	<u>101 kr.</u>

Fortjeneste regner jeg ikke med - det har altid kun været de egentlige bogudgifter, altså udgifter ved fremstilling af bogen jeg har set mig nødsaget til at få dækket!

Men hvad lovede jeg så ved bestillingssedlernes udsendelse, jeg lovede en "bog til 73,65 kr. på 80 sider" og nu får Du hele 140 sider mere, ialt 220 sider - og så er prisen endda ikke fordoblet!

Jeg håber inderligt at Du bliver tilfreds med bøgerne.

København, Juli 1975.

Bøgernes indhold.

I disse to bøger vil Du finde godt 200 sider med skrift af denne type, derudover mere end 20 sider fotokopieret materiale så som billeder, oversigtskort og stamtavler.

En mængde stavfejl, som en ordblind ikke hæfter sig ved!

I den første bog der går fra side 1 - 100 vil Du finde følgende: fra side 1 - 4 indledning og forord m.v., og fra side 5 - 100 det første afsnit af slægtshistorien, der udover de nøgne navne, data og oplysninger genfortæller nogle af de historier som er blevet mig udlånt til denne slægtshistorie.

Fra side 101 - 209 i den anden bog vil Du finde den resterende slægtshistorie. På side side 210 til bogens slutning vil Du finde et afsnit som indeholder følgende: 1/ læsevejledning på Tysk og Engelsk, 2/ personnøglen, som ved Dit navn's placering tilkendegiver Dit slægtsnummer og på hvilken side Du kan finde Dig selv, 3/ en liste over hvem der er blevet tilbudt købet af bøgerne, 4/ et register over de bøgerne forekomne Artikler og Livsskildringer, som kan læses separate med stor fornøjelse, 5/ en fortegnelse over de i bøgerne brugte forkortelser med forklaring og eksempler herpå!

Læse-anvisning.

Slægtshistorien starter med første generation og slutter med tolvte i andet bind, hver generation er gjort færdig for sig. Oversigtsmæssigt set skulle Du være godt hjulpet med Din egen stamtavle på siden efter forsiden i første bog - dernæst stamtavlen på side 35 A som er fælles for os alle efterkommere af Købmand Nielsen på side 20! Du vil i bøgerne finde en parentes () foran Dit navn, det er Dit slægtsnummer. - Ved at tage det bagerste tal eller bogstav bort i parentesens vil Du have Din Far eller Mor's slægtsnummer, så er det blot at blade frem i bøgerne til Du finder den rigtige parentes, med det rigtige indhold af bogstaver og tal!god læsning.

Slægten "Nielsen - Stold" m.v.

Byen Varde i det vest-mellemste Jylland i Danmark starter den lovbefalede kirkebogsskrivning i året 1702. Derfor bliver dette årstal for vores slægts-historie her i bogen ret magisk, idet vi først fra dette årstal kan starte den "egentlige" slægts-forskning og først fra dette år kan stille noget håndfast op på papir.

Dog må det af gode grunde, som lige ovenfor nævnt nævnes her fra starten af, at jeg på grund af kirkebogsskrivernes ringe læselige skrift, ikke et-hundrede procent kan garantere for de to første generationers personalhistorie af slægten "Stold" - dog er alt så fuldstændigt, som muligt fra og med tredje generation!

Bogen her er som sagt ikke fuldstændig, derfor skal den videre afhandling ses som en indbundet manuskriptbog altså en førstegangssamling af tilvejebragt slægtsmateriale.

Vi starter herunder med de første spæde glimt af vore forfædre i mandslinie i Sct. Jacobi sogn i Varde By, nemlig:

Første generation.

Ifver Stald

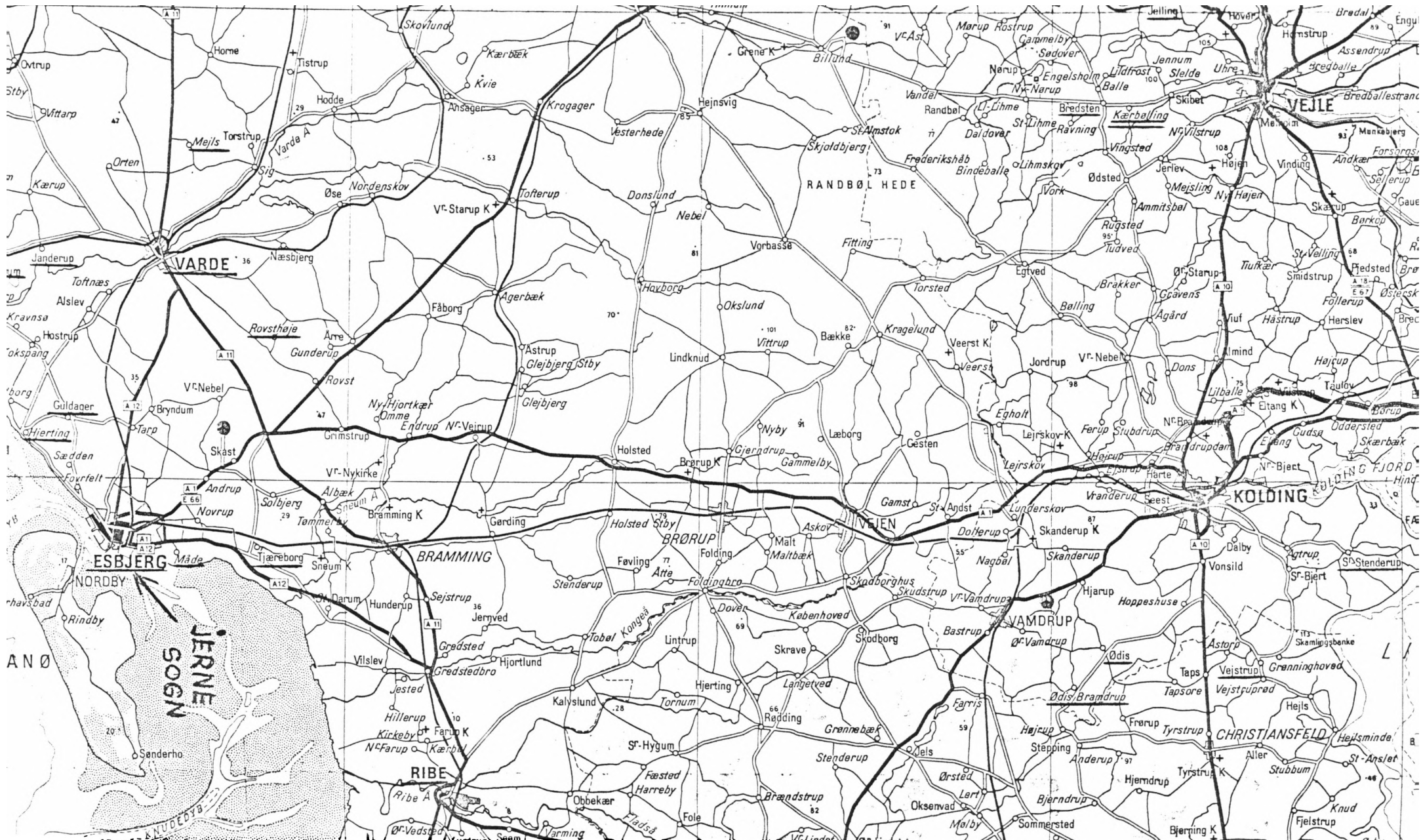
F. / - 16...
V. / - 16...
D. / - 16...

Om hans enke fandt jeg dog følgende i Sct. Jacobi sogns kirkebog: "Ifver Stalds enke Lene døde og blev begravet i Varde den 16/1 - 1717".

Efter navnekonklusionens princip og hjælp har jeg i dette ægteskab fundet følgende tre børn, nemlig: (I) Ane Ifversdatter Stald & (II) Peder Nicolai Ifversen Stald & (III) Jens Ifversen Stald.

Anden generation.

- (I) Ane Ifversdatter Stald
F. Sct. Jacobi sogn, Varde / - 16...
V.
D. Sct. Jacobi sogn, Varde 2/11 - 1711.
Videre skæbne ukendt.
- (II) Peder Nicolai Ifversen Stald
F. Sct. Jacobi sogn, Varde / - 16...
V.
D. Sct. Nicolai sogn, Varde 30/1 - 1725
Om hans vielse og ægteskab har jeg ved et held fundet følgende på Landsdelsarkivet for Nørre-Jylland i Viborg, nemlig Arkiv nr. C 548 A, lb.nr.: 2, side 70, venstre del: "Bodil Stalds døde forleden 102 år gammel den 5/5 - 1788 og iordet i Varde den 9/5 - 1788".
Heraf kan vi læse, at hun må være født i året 1686. Ved senere læsning i kirkebogen for Sct. Nicolai sogn i Varde har jeg fundet ud af, at hendes fader må være Jens Willumsen i Janderup ved Varde, og at hendes fuldstændige fødenavn må have været Bodil Jensdatter Willumsen før hun blev viet.
I deres ægteskab kender vi kun følgende to børn, nemlig (II.A) Niels Pedersen Stald & (II.B) Ane Pedersdatter Stald.
- (III) Jens Ifversen Stald
F. Sct. Jacobi sogn, Varde / 16...
V.
BG. Sct. Jacobi sogn, Varde 29/11 - 1743
Videre skæbne ukendt.

Tredie generation.

(II.A) Niels Pedersen Stald
F. Sct. Nicolai sogn, Varde / - 16...
V.
D. Sct. Jacobi sogn, Varde 9/8 - 1738
Han var viet til Karen Nielsdatter, som
døde i Sct. Jacobi sogn, Varde 2/7 - 1737.

I deres ægteskab kender vi følgende fem børn, nemlig: (II.A.1) Christen Nielsen Stold & (II.A.2) Christian Nielsen Stold & (II.A.3) Karen Nielsdatter Stold & (II.A.4) Jens Nielsen Willumsen Stold & (II.A.5) Niels Nielsen Stold.

Vi lægger nu mærke til at den nye generation har lavet om på deres egentlige efternavn eller rette-
re slægtsnavn!

(II.B) Ane Pedersdatter Stald
F. Sct. Nicolai sogn, Varde / - 16...
Videre skæbne ukendt.

Fjerde generation.

(II.A.1) Christen Nielsen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde / - 17...
V. 1'ste ægteskab, Sct. Nicolai sogn,
Varde 25/6 - 1759
D. (kendes ikke)

Hans første ægteskab var med Elisabeth
Catarina Christensdatter Greis, der kendes ingen
børn i dette hans første ægteskab.

Andet ægteskab var med Esther Hansdatter Duns, med
hende får han ihvertilfælde tre børn, nemlig: (II.
A.1.a) Niels Christensen Stold & (II.A.1.b) Dorhte
Christensdatter Stold & (II.A.1.c) Zidse Christens-
datter Stold.

(II.A.2) Skræddermester og Borger i Varde By:

Christian Nielsen Stold

F. Sct. Nicolai sogn / - 17...

V. 1'ste gang i ~~Sct. Nicolai~~ sogn 2°/6 - 1759

V. 2'den gang Sct. Nicolai sogn 19/10-1764

D. Sct. Nicolai sogn, Varde 2/4 - 1813

Han får Borgerskab med tilhørende rettigheder i Varde By den 22/6 - 1758.

Første ægteskab er med Anna Dorthea Eriksdatter, som døde 11/10 - 1763 i Sct. Nicolai sogn i Varde uforløst i barselssengen. I deres ægteskab får de kun et barn, nemlig: (II.A.2.a) Niels Christiansen Stold.

Andet ægteskab er med Maren Nielsdatter Duns der 1747 og som døde 13/3 og begravet i Sct. Nicolai sogn i Varde 18/3 - 1800. Hendes fader har sandsynligvis heddet Niels Duns.

I dette hans andet ægteskab får han sammen med Maren ikke færre end 12 børn, nemlig: (II.A.2.b) Anne Dorthe Christiansdatter Stold & (II.A.2.c) Niels Willumsen Christiansen Stold & (II.A.2.d) Christen Christiansen Stold & (II.A.2.e) Bodil Kierstine Christiansdatter Stold & (II.A.2.f) Niels Christiansen Stold & (II.A.2.g) Anne Kierstine Christiansdatter Stold & (II.A.2.h) Wilhem Fabricius Christiansen Stold & (II.A.2.i) Hans Johannes Lund Christiansen Stold & (II.A.2.j) Maren Christiansdatter Stold & (II.A.2.k) Morten Reenberg Christiansen Stold & (II.A.2.l) Karen Kierstine Christiansdatter Stold & (II.A.2.m) Maren Grue Christiansdatter Stold.

(II.A.3) Karen Nielsdatter Stold

F. Sct. Nicolai sogn, Varde / - 17...

V. Sct. Nicolai sogn, Varde 10/5 - 1771

til Adtzer Christensen, der ved vielsen var ungkarl i Varde.

Videre skæbne ukendt.

- (II.A.4) Kjøbmandskarl i Varde:
Jens Nielsen Willumsen Stold
F. Sct. Nicolai sogn / - 17...
V.
D.

Den 22/8 - 1787 ses han som kjøbmandskarl i Varde By - og senere finder vi at han er viet til Maria Jørgensdatter og med hende får i hvertilfælde et barn, nemlig (II.A.4.a) Bodil Kierstine Jensdatter (Stold).

- (II.A.5) Niels Nielsen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde / - 17...
V.
D.

Han bliver viet til Anna Sørensdatter, og får med hende mindst fire børn, nemlig: (II.A.5.a) Bodil Nielsdatter Stold & (II.A.5.b) Niels Nielsen Stold & (II.A.5.c) Christian Nielsen Stold & (II.A.5.d) Christen Nielsen Stold.

Femte Generation.

- (II.A.1.a) Niels Christensen Stold
Skæbne ukendt.
- (II.A.1.b) Dorthe Christensdatter Stold
Skæbne ukendt.
- (II.A.1.c) Zidsel Christensdatter Stold
Skæbne ukendt.
- (II.A.2.a) Niels Christiansen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 3/10 - 1762
D. Sct. Nicolai sogn, Varde 31/12 -
1769 af tæring.

Se arkiv nr.: C 548 C, lb.nr.: 5, side 42, højre del, for døde mandskøn: "Varde, Borger og Skrædder Christian Nielsen Stold og hustrue Anna Dorthea Eriksdatter's søn Niels Christiansen Stold fød

3/10 - 1763 og om eftermiddagen den 31/12 - 1769
døed og iordet femtedagen derefter".

- (II.1.2.b) Anne Dorthea Christiansdatter Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 24/8 - 1765
Skæbne ukendt.
- (II.1.2.c) Niels Willumsen Christiansen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 19/xb - 1766
Skæbne ukendt.
- (II.1.2.d) Christen Christiansen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 5/11 - 1768
Skæbne ukendt.
- (II.1.2.e) Bodil Kierstine Christiansdatter Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 14/1 - 1771
V. Sct. Jacobi sogn, Varde 2/8 - 1793
D.
Hun bliver viet til Peder Christensen
Weirum, og får sammen med ham ihvertilfælde sønnen:
(II.1.2.e/I) Christian Pedersen Weirum.
Videre skæbne ukendt.
- (II.1.2.f) Møllebygger, Browsmed og Borger i Varde:
Niels Christiansen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 13/12 - 1772
DB. 17/12 s.å.
Borgerbrev af 29/11 - 1798
Trolovet i Jerne sogn 14/12 - 1798
V. Jerne sognekirke 4/1 - 1799
D. Sct. Jacobi sogn, Varde 11/8 - 1834
BG. 16/8 s.å.
Første gang vi ser noget til vores for-
fader er i Jerne sogns kirkebog i året 1793, hvor
han er fadder ved en uægte piges dåb, nemlig på
side 120 B i Jerne Skads Hovedkirkebog, lb.nr.: 2,
for årene 1748 - 1814, hvorfor han var fadder ved
denne dåb vides endnu ikke, kun kan vi gisne om,
at han har været i "lære" derude!

vielse: Jerne Skads Hovedkirkebog lb.nr.: 2, side 280 A giver os det endelige resultat af hans "læretid" på landet, idet han nemlig i Jerne kirke den 4/1 - 1799 bliver viet til den i sognet meget populære pige Karen Pedersdatter Brandt. Herunder følger Karen Brandt's egen slægt, startende med hendes bedstefader:

Jens PEDERSEN Brandt

DB. ODENSE 27-1723

V. KORUP 18/10-1752 @ KAREN FREDERIKSDATTER HOLM

D. ODENSE 20/12-1765

Af navne-konklusionens vej er jeg kommet til ham, idet en af hans sønner jo hedder: "Jens'en"!

Jens Brandt har ihvertilfælde følgende to børn, nemlig: 1/ Monsieur Christian Brandt af Ribe & 2/ Degnen Peder Jensen Brandt, som jo er Karen's fader!

Peder Jensen Brandt, Degn i Jerne sogn (Esbjerg)

DB. ODENSE.....sogn 16/7 - 1753

V. NR. NEBEL-LYDUM SOGN 10/10 - 1777

D. Jerne sogn's Degnebolig 4/2 - 1820

Han var viet til Maren Christensdatter der var født isogn / - 1757 og som døde i Jerne Degnebolig 26/11 - 1820.

DATTER AF
CHRISTEN NIELSEN
i SÆDDING

← (AF SÆDDING)

I deres ægteskab kender vi følgende fem børn, nemlig: (SIDE 7)!
lig: (SE BIND 2, SIDE 216-223)

1/ Karen Pedersdatter Brandt (se side 10 nederst!)

F. NR. NEBEL...sogn 26/7 - 1770

V. Jerne kirke 4/1 - 1799

D. Sct. Jacobi sogn, Varde 30/4 - 1827

Hun bliver som nævnt på side 10 nederst viet til Growsmed, Møllebygger og Borger i Varde Niels Christiansen Stold, og får med ham 9 børn.

2/ Kierstine Margrethe Pedersdatter Brandt

F. Jerne Degnebolig s.s. 25/3 - 1782

DB. Skærtorsdag 1782

V.

D.

Hun bliver viet til storesøsterens mands fætter, nemlig: (II.A.5.d) Christen Nielsen Stold, se endvidere om dem på side!

I deres ægteskab kender vi kun følgende to børn, nemlig: Peder Brandt Christensen (Stold) og Margrethe Kierstine Christensdatter (Stold) - om disse to børn se da side!

3/ Christen Pedersen Brandt

F. Jerne Degnebolig s.s. 9/2 - 1784

V. VARDE 27/6 - 1813

D. SÆDING, NR. NEDER SOGN 13/6 - 1850

Hans videre skæbne synes indtil videre ukendt, med undtagelse af hans skifte i Varde By's Skifteprodukt på side 229 nederst af 26 mai 1834, da læser vi at han er Farver af profession og lader sig kalde Christen Brandt!

4/ Christiane Elisabeth Pedersdatter Brandt

F. Jerne Degnebolig s.s. 5/7 - 1787

V. JERNE KNEVE 8/11 - 1812

D. STRANDBY, JERNE SOGN 12/8 - 1829

Hun bliver viet til Morten Nielsen og får sammen med ham bopæl i Strandbye i Jerne sogn. Kun en datter i deres ægteskab kendes, nemlig: Ine Margrethe Kierstine Mortensdatter født den 12 augusti 1813.

5/ Anders Pedersen Brandt

F. Jerne Degnebolig s.s. 9'ende post Trinitatis
3/7 - 1789

V. JORSENS 27/10 - 1812

D. AALBORG 23/3 - 1836

Videre skæbne for hans vedkommende er os ukendt!

s.s. : betyder "samme sogn som første egenavn"!

s.å. : betyder "samme år som første dato"!

Fortsættelse af h'ne nr.: (II.A.2.f) fra
side 14 nederst.

Mundtlige overleveringer m.v.

Fra min slægts medlemmer har jeg her gengivet nogle få overleveringer, som i rigtighed kan synes meget mulige, nemlig:

Niels Christiansen Stold havde lært smedehåndværket og det noget nyttigere møllebyggeri, nok for sidstnævntes vedkommende i Jerne sogn ved Vesterhavet, der på dette flade marskterræn, hvor den nuværende by Esbjerg i dag ligger.

Han var en stor tre alen høj og kraftig bygget mand, som ved sin ihærdighed og snille havde stablet en god Møllebyggerforretning på benene - familien var velhavende og frie men henimod 1814's slutning kneb det med at få pengene hjem fra folk, for hvem han havde bygget for, - det var jo året for det danske lands Statsbankerot.

I endnu nogle år klarede han dog forretningen, men i 1826 var hans formue opbrugt og han gik konkurs med både forretning og hjem - derom skildre "Varde By's Borgerbog", idet han fra 1826 og til sin død i 1834 levede af fattighjælp.

I sit ægteskab med Karen Pedersdatter Brandt blev han velsignet med ikke færre end 9 børn, de yngste kom ved faderens konkurs i pleje hos familie - således den yngste til Aabenraa. Deres børn, var følgende: (II.A.2.f/I) Christiane Cathrine Nielsdatter Stold & (II.A.2.f/II) Peder Christian Nielsen Stold & (II.A.2.f/III) Maren Nielsdatter Stold & (II.A.2.f/IV) Bodil Kierstine Nielsdatter Stold & (II.A.2.f/V) Jens Nicolai Christian Nielsen Stold & (II.A.2.f/VI) Jens Christian Nielsen Stold & (II.A.2.f/VII) Peder Brandt Nielsen Stold & (II.A

2.f/VIII) Anne Maria Nielsdatter Stold & (II.1.2.f
/IX) Rebekka Christiane Sofie Nielsdatter Stold.

(II.1.2.g) Ane Kierstine Christiansdatter Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 29/1 - 1775
DB. s.s. 12/2
D. Sct. Nicolai sogn, Varde 14/5 - 1775
BG. s.s. 17/5

(II....2.h) Boelsmand i Roesthøe ved Gimstrup:
Wilhem Fabricius Christiansen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 20/4 - 1776
V. Sct. Jacobi sogn, Varde 31/10 - 1800
D.

Han blev viet til Karen Christensdatter,
og får sammen med hende mindst følgende to børn:

(II.1.2.h/I) Christian Wilhemsen Stold & (II.1.2.h
/II) Sofie Vilhemsdatter Stold.

(II.1.2.i) Hans Johannes Lund Christiansen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 1/5 - 1778
Skæbne ukendt.

(II.1.2.j) Maren Christiansdatter Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 13/10 - 1780
D. Sct. Nicolai sogn, Varde 15/10 - 1780

(II.1.2.k) Morten Reenberg Christiansen Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 29/11 - 1782
Skæbne ukendt.

(II.1.2.l) Karen Kierstine Christiansdatter Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 4/7 - 1785
Skæbne ukendt.

(II.1.2.m) Maren Grue Christiansdatter Stold
F. Sct. Nicolai sogn, Varde 16/11 - 1787
Skæbne ukendt.

(II.1.4.a) Bodil Kierstine Jensdatter
F.
Skæbne ukendt.

- (II.A.5.a) Bodil Nielsdatter Stold
F.
Skæbne ukendt.
- (II.A.5.b) Niels Nielsen Stold
F.
Skæbne ukendt.
- (II.A.5.c) Christian Nielsen Stold
F.
Skæbne ukendt.
- (II.A.5.d) Skrædder i Jerne sogn:
F.
V. Jerne kirke s.s. / - 18...
D.
Han bliver viet til Kierstine Margrethe Pedersdatter Brandt der er født i Jerne Degnebolig og døbt Skærtorsdag 1782.

I deres ægteskab kender vi kun følgende to børn:
(II...5.d/I) Feder Brandt Christensen (Stold) &
(II.A.5.d/II) Margrethe Kierstine Christensdatter (Stold).

NB: Under Skrædder i Jerne sogn (dette afsnit)
Skulle have stået: Christen Nielsen Stold!

Sjette generation.

- (II.A.2.e/I) Christian Pedersen Weirum
F.
Skæbne ukendt.
- (II.A.2.f/I) Christiane Cathrine Nielsdatter Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 14/11 - 1799
DB. Sct. Jacobi sogn - 5/1 - 1800
Vaccineret af Monrad i Varde 1800
FN. Skads kirke, Jerne sogn 26/3 - 1815
V.
D.
Skæbne ukendt.

(II.1.2.f/II) Feder Christian Nielsen Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 25/7 - 1801
DB. 13/9 s.å.
Vaccineret af Monrad i Varde 1809
KN. Varde 13/4 - 1817
Borgerskab i Varde By 9/2 - 1829
V.
D.

Hans skole-kundskaber ved konfirmationen opgjordes af skolelæreren til at være "Mådelige", hvorimod opførslen var "God".
Han blev senere skibskaptajn og bosadte sig i Tønder i Guldager sogn.
Skæbne ukendt.

(II.1.2.f/III) Maren Nielsdatter Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 1/7 - 1803
DB. 7/8 s.å.
Vaccineret af Monrad i Varde 3/11-1807
KN. Jerne kirke 22/3 - 1818
V.
D. Varde By 17/11 - 1867

Ved hendes konfirmation boede hun i Strandbye, det nuværende Esbjerg.

Om hun nogensinde blev gift ved vi ikke, dog ved vi, at hun fik efterkommere, nemlig: "Hans Stald født 4/12 - 1832 og døbt 16/2 - 1833 i Varde, som søn af pigen Maren Nielsdatter Stold, til barnefader sagdes mig Hans Jensen, Skræddersved fra Ribe".

Videre skæbne er os ukendt.

(II.1.2.f/IV) Bodil Kierstine Nielsdatter Stold
F. Svt. Jacobi sogn, Varde 16/1 -
og døbt 3/3 - 1805
Vaccineret af Monrad i Varde 11/12 -
1809
KN. Varde 18/4 - 1819
V. & D. er os ubekjendte

- (II.1.2.f/V) Jens Nicolai Christian Nielsen Stold
(Se ham og hans hele efterslægt
fra side 20 og til bogens slutning)!
- (II.1.2.f/VI) Skråddermester og Borger i Varde By:
Jens Christian Nielsen Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 13/2 -
DB. 7/4 - 1809
KN. Sct. Jacobo sogn, Varde 16/4 -
1823
V.
D. Varde By 8/3 - 1881
Skæbne ukendt.
- (II.1.2.f/VII) Peder Brandt Nielsen Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 20/11 og
DB. 14/2 - 1812
Vaccineret af Janum i Varde 14/11 -
1818
KN. Varde By 18/4 - 1830
V.
D.
Skæbne ukendt.
- (II.1.2.f/VIII) Anne Maria Nielsdatter Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 6/12 -
DB. året efter 20/2 - 1815
V. Labenraa By 21/5 - 1841 (1836)
D.
Hun bliver viet til Murer Lorenz
Andresen der er født i Varde ca. 1804. Han fik bor-
skab i Labenraa 5/1 - 1838.
Kun en søn kender vi i deres ægteskab, nemlig: (II.
...2.f/VIII...) Christian Nicolai Andresen.

(II.1.2.f/IX) Rebekka Christiane Sofie Nielsdatter Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 4/10 - 1817
DB. Hjemme 16/10 - 1817
DB. Sct. Jacobi kirke 15/1 - 1818
Vaccineret i Nabenraa 28/7 - 1818
af Monrad.

KN. Sct. Jacobi sogn, Varde 14/4 - 1833
V.
D.

I kirkebogen læser vi, at hun 26/10
1834 afgår fra Varde By (kort efter faderens død)
og rejser til Søevig. Indtil da havde hun tjent hos
Morbroderen: Farver Christen Brandt i Varde.

Hendes kaldenavn i Varde var: "Bekke".

Hendes videre skæbne kender vi ikke!

(II.1.2.h/I) Christian Wilhemsen Stold
F. Varde By 29/3 - 1801
Vaccineret i Varde af Monrad 17/3 -
1807

KN. Varde By 21/4 - 1816
V.
D.

Skæbne ukendt.

(II.1.2.h/II) Sofie Wilhemsdatter Stold
F. Varde By 9/5 - 1803
KN. Varde By 21/4 - 1817
V.

D.

Skæbne ukendt.

(II.1.5.d./I) Peder Brandt Christensen (Stold)
F. Jerne sogn 13/12 - 1816
Vaccineret af Monrad 11/10 - 1820
Skæbne ukendt.

(II.1.5.d/II) Margrethe Kierstine Christensdatter (Stold)
F. Jerne sogn, 11/6 - 1823
Vaccineret af Muurfeldt 24/5 - 1828
Skæbne ukendt.

Herunder følger børn, som ikke vedkommer den resterende slægtsbog af følgende generation:

Syvende generation.

(II.A.2.f/III.A) Hans Stald

F. Varde By 4/12 og døbt 16/2 året efter 1833.

V.

D.

Skæbne ukendt.

(II.A.2.f/VIII.A) Christian Nicolai Andresen

F. Labenraa / - 18...

DB. Labenraa / - 18...

KN.

V.

D.

Skæbne ukendt.

(II.A.2.f/V) Stor-kjøbmand og Borger i Aabenraa:
Jens Nicolai Christian Nielsen Stold
F. Sct. Jacobi sogn, Varde 26/3 - 1807
Vaccineret af Monrad i Varde 7/11 - 1818
V. Kolstrup ved Aabenraa 23/1 - 1835
Borgerskab i Aabenraa 7/7 - 1837
D. Aabenraa By 31/1 - 1882
BG. Aabenraa By 4/2 - 1882

I Sct. Jacobi sogn's kirkebog i Varde, læser vi følgende om nr. 10 fødte i året 1807: "Warde, Grow-smeed Niels Christiansen Stold og Hustrue Karen Brandt ægte søn født den 26 Marty, hjemmedøbt og kaldet Jens Nicolai, Hans Daab Publiceret 2'den Pinse Dag den 18 Mai. - Faddere: Thrine Uhre, Karen Nielsdatter. Skrædder Wyshof, Peder Aggerbok og Niels Madsen".

I Aabenraa kirkebog for året 1835, for vielde, finder vi på side 379, som nummer 5 vielse i året: "Ungkarl og Møller til Nye Mølle Jens Nicolai Nielsen Chrestesen, ægtefødt søn af afdøde Niels Christesen Smed i Varde - og nu afdøde Karen Brandt. Bruden ægtefødt Anna Maria Lund af Aftægtsmand Claus Nissen Lund i Wester Vedsted og nu afdøde Anna Cathrine Tøgesdatter. Ved vielsen var forelagt de nødvendige atester, således at Brudgommen er dokumenteret Vaccineret af Monrad i Varde 7 NOV. 1818 og Bruden dokumenteret Vaccineret af Schuchmacher i Bevtoft sogn 13 SEPT. 1814 - i Hjemmet fandt Vielsen sted".

Ja, Jens Nicolai Nielsen (kalder vi ham i korthed fremover) blev viet til Anna Maria Clausen Lund, kaldet fremover Anna Maria.

Anna Maria er født på gården "Pedersborg" i Bevtoft sogn 20/6 - 1804, om hendes egen slægt, det vil sige forfædre og søskende - da følger denne på de efterfølgende sider. Hun døde selv i Aabenraa 20/4 - 1886.

Anna Maria Lund's
egen slægt.

Fader: Gårdejer af "Pedersborg" i Bevtoft sogn
Claus Nissen Lund født i Lastrup 17/9 - 1774 og
- hjemmedøbt 18/9, som søn af Gaardejer i Nederby
i Lastrup Niels Clemmesen Lund og Maria Kierstina
Mortensdatter. Faddere ved hans hjemmedøb var:
Hans Hiort, Peter Kiær, Madam Lautrup alle af Ne-
derby i Lastrup sogn.

Den 26/4 - 1801 bliver Claus Nissen Lund viet til
Enken efter Peder Lautrup, som indtil sin død eje-
de slægtsgården "Pedersborg" i Bevtoft sogn. Peder
Lautrup døde 17/1 - 1799. Hans kone der nu blev
enke hed Anna Cathrina Tøgesdatter, med hende havde
Peder Lautrup 5 børn, hvor af kun to overlevede fa-
deren, nemlig: Morten Greisen Lautrup senere gift
i Over-Jersdal og søsteren Maren Pedersdatter Lau-
trup.

Moder: Anna Cathrina Tøgesdatter var født i
.....sogn den / - 1776, og blev viet anden
gang i Bevtoft 26/4 - 1801, døde senere i Vedsted
sogn 3/6 - og blev begravet 8/6 - 1834. I sit an-
det ægteskab med Claus Nissen Lund havde hun født
ham 12 børn, hvoraf de 10 overlevede moderen, nem-
lig:

1/ Marie Kirstine Cluasen Lund født i Bevtoft sogn
21/4 - 1802 og hjemme døbt 22/5 s.å.. Og i året 18
30 viet i Løit (20/4) til Ungkarl og Gaardejer Pe-
ter Løit Storm, som døde i Vedsted 24/11 - 1871
og da efterlader sig sin Enke, som havde født ham
7 ægtefødte børn, af hvilke kun tre overlevede mo-
deren som døde i Vedsted sogn 29/7 - 1883 og begra-
vedes fra kirken 4/8 s.å., da 81 år gammel. - Hun
bliver "Stam-moder" for den senere meget tysksinde-
de slægt "STORM" i Nord-Sleisweig.

- 2/ Anna Maria Clausen Lund der jo var født i Bevtøft sogn 20/6 - 1804 - hende som har bragt os til dette afsnit.
- 3/ Niels Clausen Lund, han tjener først i Løit, for senere at blive Murer i København, da var han gift - de kom sammen med vor slægtslinie der!
- 4/ Else Kierstine Clausen Lund, ugift i 1834.
- 5/ Kierstine Marie Clausen Lund, ugift 1834.
- 6/ Erich Clausen Lund, var ugift 1834.
- 7/ Christian Clausen Lund, var ugift 1834.
- 8/ Loretz Clausen Lund, tjente 1834 i Lygum.
- 9/ Claus Clausen Lund, tjente 1834 i Bøngstrup.
- 10/ Anna Cathrina Clausen Lund, tjente 1834 for faderen Claus Nissen Lund der var Boelsmand i Vedsted sogn. Disse 10 børn's moder døde af en ukendt sygdom næsten 58 år gammel som datter af
.....Thøgerog
.....i..... sogn.

Claus Nissen Lund's andet ægteskab:

Fra slægtens overleveringer fortælles der i dag 1974 følgende Ja, Claus Nissen Lund overtager jo gården "Federsborg" i Bevtøft sogn, samtidig med at han gifter sig som ungarl i 1801 med enken efter den forrige ejer af gården - yderst almindeligt dengang. Men generne efter Statsbankerotten i 1814 ikke kunne overvindes måtte Claus Nissen Lund med kone og mere end 15 børn fra to ægteskaber ud af gården i 1823 - derefter boede de i et hus i Vedsted sogn, hvor han af stand var Boelsmand. Hans kone dør af en ubekendt sygdom, hvorefter han flytter til Over-Jersdal med sit eget yngste barn som husbestyrerinde.

Men 22/10 - 1841 gifter han sig anden gang med enken

efter Gaardejer Jacob Andersen i Rødding. Hun hed Cathrine Marie Lorentze og var da 55 år, vielsen foretoges af Pastor Hempel i Rødding, vidnerne til vielsen var: Niels Pedersen og Anders Christensen, sidstnævnte kaldes i Vedsted kirkebog for "Chresten Bone".

Så vidt vides skulle Claus Nissen Lund været død i 1862 efter en meget omflakket tilværelse, som endte isogn.

Jens Nicolai Nielsen og Anna Maria.

Følgende fortløbende sider er mig fortalt af min familie og slægt, samt sammendraget af oplysninger hentet fra Landsdelsarkivet i Labenraa og Viborg!

Jens Nicolai Nielsen, har gennem tiderne haft forskellige navnehold, men fremover er det dette navn han vil lyde her i bogen - han kom til "Nye Mølle" i landsbyen Kolstrup ved Labenraa som ungkarl, Møllebygger og Møllersvend i slutningen af 1820'erne, for hurtigt efter få års slid og sparsommelighed, at erhverve sig en mølle med tilhørende jorde.

Tit og ofte måtte Jens Nicolai selv transportere det maledede korn til foderstofhandlerne i Labenraa - en af disse var Kjøbmand Stolzenburg i Ramsherred.

Det var i denne kjøbmands og-glarmesterforretning, at Jens Nicolai lærte Anna Maria Lund at kende. I-det, når Jens Nicolai havde aflæsset sit korn ved pakhusene skulle han lige ind i forretningens lille Gæstgiverri og have sig noget styrkende - der var det, at Anna Maria var tjenerinde og som sådan stod for udskjækningen.

Hvor Anna Maria var startet som tjenerinde ved vi ikke. Men hos Stolzenburg i Labenraa var hun meget

flittig i hendes dont og derfor vellidt af alle der kom i forretningens gjæstgiverri. Muligvis var hun startet som tjenerinde i Søest i Rise sogn lige vest for Labenraa, der hvor den gamle "Hærvej" løber - ihvertilfælde kom hun til Labenraa i slutningen af 1820'erne med et lille chartol, var nok først hos Kjøbmand og Glarmester Stolzenburg's forgængersom / - 18.... solgte forretningen til Stolzenburg. Stolzenburg solgte igen forretningen videre til Anna Maria Lund og Husbond den / - 18...., men det er nu en anden sag!

Gennem sparsommelighed i flere år havde hun i slutningen af 1820'erne opsparet så mange rigsdalere, at hun i gjæstgiverriet kunne sælge lidt kryderri fra hendes eneste arvestykke hjemmefra "det lille Chartol" (som den dag idag 1975 stadigvæk findes i slægtens eje i Aarhus).

Kryderrierne til hendes chartol fik hun leveret til låns af nogle skibskaptajner på Labenraa og Flensburgskibe som sejlede på østen - heriblandt nogle nogle slægtninge der indtil videre forekommer mig ukendte, hvis navne og borgerskaber dog kan findes i Labenraa og Flensburg på samme tid!

Af naturlige årsager, dog dengang ikke "pæne og eftertragtede", måtte de i 1835 gifte sig i Kolstrup på "Nye Mølle", hvor de første børn da også blev født og havde deres opvækst.

I begyndelsen af året 1837 ville Anna Maria's husbond fra før vielsen sælge forretningen på Ramsherred i Labenraa, - på dette tidspunkt var Anna Maria så formuende, at hun i sin ægtemands navn købte Kjøbmand Stolzenburg's forretning og Gjæstgiverri.

Nogle få år senere gik Jens Nicolai helt ind i sin hustrus forretning, de udvidde denne, købte nogle af de tilstøddende huse og opkøbte herefter land-

brugslandet fra byen og havnen i nord og helt over til "Lindsnakke", hvor han anlagde et teglværk, som senere en søn og to sønnesønner skulle komme til at eje og bestyre.

Kjøbmandsforretningen med tilhørende gjæstgiverri-
clomstrede hurtigt op trods de svære nationale ti-
der omkrings krigsårene 1848 - 50.

Jvdske Tidende 23 marts 1969.

Følgende afsnit er hentet fra ovenstående avis, men fortalt til denne af Forhenværende Købmand Heinrich Petersen Schmidt i Aabenraa:

Gammelt - men moderne og skal dog rives ned. Den høje lagerbygning bag Ramsherred 53 - avanceret bygge-
ri fra forrige århundrede - falder for ny tid. Såle-
des kunne man læse i avisens overskrift og indled-
ring til denne artikel fortalt af daværende ejer af
en interessant kjøbmandsgård i Aabenraa.

"Ikke alle gamle huse er utidssvarende. Om nogle få
dage falder dommen over en af forrige århundredes
mest avancerede ejendomme, bygget med fremtidsper-
spektiver taget i betragtning i en grad, så huset er
moderne den dag i dag. At tiden så er løbet fra ejen-
dømmens anvendelse på stedet til det oprindelige for-
sål, er en anden sag, som ikke rækker ved bygherrens
impulerende forudseenhed.

Ejendommen er den store bagbygning hos købmandsfir-
søbet W. P. Schmidt, Ramsherred 53 i Aabenraa. Den
skal falde for at give plads til bagtilkørslen i for-
bindelse med det store parkeringsprojekt mellem strø-
get og hovedvejen. I den kommende uge når man i løben-
ekspropriationsforhandlinger til at snakke om netop
denne ejendom.

Den er bygget i 1856 med fire etager til vest, mens der på grund af det stærkt skrånende terræn er fem etager ned mod H.P. Hansen'sgade. Ejendommen var datidens kornsilo, og den er indrettet til korntørring på taget. Gennem rørledninger kunne man fordele den luft, som var ønsket til tørringen. Et system, der er moderne den dag i dag. Her er blot indretningen sket for mere end 100 år siden.

Det var købmand Jens Nicolai Nielsen der opførte ejendommen. Han var indehaver af en af datidens gamle købmandsgårde - ejede for øvrigt jorden helt over til Lindsnakke, hvor han opførte et teglværk - og han og hustruen Anna's navne står stadig på marmorplader i muren på den gamle bagbygning.

I de øverste etager var der kornpakhuis, fornedet stald til bøndernes heste. Her blev de beværtet med havre og hakkelse, mens deres ejermænd var på indkjøb i butikken og bagefter fik en dram og et spil kort i det tilstødende gæstgiverri ud mod gaden.

"Et guldstykke på hver
bjælke".

Der var soliditet, så det forslog, hos datidens gamle købmandsfamilier. Det fortælles, at Købmand Jens Nicolai Nielsen bekymrede sig en smule over, om han skulle have forbygget sig med opførelsen af det imponerende kornsilopakhuis i gården. - "Det skal Du ikke spekulere på", skal hans kone trøstende have sagt. - "Jeg har da stadig, så jeg godt kan lægge et guldstykke på hver af husets bjælker". Svarede hun sluttende!

Købmandsgården blev senere overtaget af Jens Nicolai Nielsen's søn: Nicolai Christian Nielsen, der stadig huskes af flere i byen. - Vi kaldte ham Nik-Nik i min drengetid, fortæller en Åbenraaer. Det

var en naturlig forkortelse af navnet, og købmanden var også indforstået med len. Frederik Fischers Gang, smøgen, der løber fra hovedgaden ned forbi ejendommen havde også sin egen benævnelse i vor leg. Det var "Nielsen's bjerg"

Nicolai Christian Nielsen's barnebarn, Fru Mary Sime- sen, datter af hans søn Albert Nielsen, bor stadig i Aabenraa, i ejendommen "Alderstrøst" i Callensens- gade".

.....læs selv videre på biblioteket eller på arkivet i Aabenraa og Flensburg!

Andre fortællinger om vore rige
Forfædre i Aabenraa.

Vi kunne starte med at kigge lidt på den egentlige forretning, og sådan som den så ud i vor slægts vel- magtsdage - se da først billederne på side 2.

Stuerne i herskabshjemmet bag købmandsforretningens første gæstgiverri var fire sløt høje og prydede med de bedste senbarokke kridtstudsler, denne ene af flere stuer bygget 1856 er idag stadig tilstede om- end som lagerrum i den nuværende købmandsforretning. Køkkenet, som også idag fungerer som lagerrum, har stor kobbevask med drejede messinghaner til både koldt og varmt vand (1856).

Den egentlige købmandsforretning har været ombygget flere gange, nemlig først omkring 1840, derefter i 1856, 1883 og i 1899. Idag er det som før nævnt kun den bagerste del af forretningen der er tilbage i uberørt tilstand. På denne del af forretningens syd- side kan man idag læse følgende opmurede marmorind- skription: "Bygget af Albert Nielsen 1899"

Forretningens egentlige facade vendende ud mod Rams- herred (se øverste billede på side 2). Tilmede før

ombygningen i 1910, hvad man idag forestiller sig ved et hollandskt hus, et hus hvor facaden er gavlen vendt imod gaden. Heri i gavlen sad der først vinduer i størrelsen 1 x 2,5 alen, så en lav prydet dør i sandstensportal og endelig et sidste vindue i samme format som de to forgående vinduer.

Det var i disse vinduer Aabenraa-borgerne første gang i deres liv så juleudsmykning, hvis ikke i det ganske Danmark. I julemåneden 1850 var vinduerne nemlig blevet forsynet med indvendige ophængte vindueskasser, altså en slags udstillingsmontre i forbindelse med vinduet - set ude fra. Kassen eller udstillingsvinduet var pyntet med små-gøjel, det indvendige vindues sider var beklædte med rød husblads og til oplysning af vinduet i den ganske mørke decembernat var der ophængt petroliumslamper. - I folkemunde blev dette husket i mange år, som et overdådigt øsselt påfund, ja det ganske Sønderjylland valfartede til for at beskue dette nymodens påfund, som Jens Nicolai Nielsen havde hjembragt fra en rejse i det sydlige udland.

Imellem det gamle gjæstgiverri og forretningen løber der en lille vej eller sti, det var førhen som nu indkørslen til købmandsgården. Denne sti eller som man på vores forfædres tid sagde "gang" hedder nu "Frederik Fischer's Gang", før den tid hed den "Nielsen's Gang" eller "Madestien". Fra Aabenraa By's Historie bind II har jeg afskrevet følgende: "Madestien" ved Købmand Nielsen's store forretning var slet - i 1850'erne klagede byens borgere gang på gang over forholdene, da stien nærmest var ufremkommelig. Ifølge et læserbrev i den lokale avis "Freia", resikerede man i 1859 at synke ii til knæene". - Her i 1975 har man også problemer med stien eller "gangen", idet der under denne nu asfalterede sti er et stadig væskende kildevæld.

Det er blevet mig fortalt af ældre Aabenraa'ere, at når Jens Nicolai Nielser og Anna Maria skulle ud i byen på aftenbesøg, havde de altid en lygtekarl med til at "lyse vejen for sig". Ligeledes er jeg blevet fortalt, at den første telefonlinie eller i det hele taget telefon i Aabenraa ejedes af min tip-tip-oldefader Jens Nicolai Nielsen i Aabenraa. Telefonlinien var oprettet mellem købmandsforretningen på Ramsherred og teglværket i Lindsnakke!

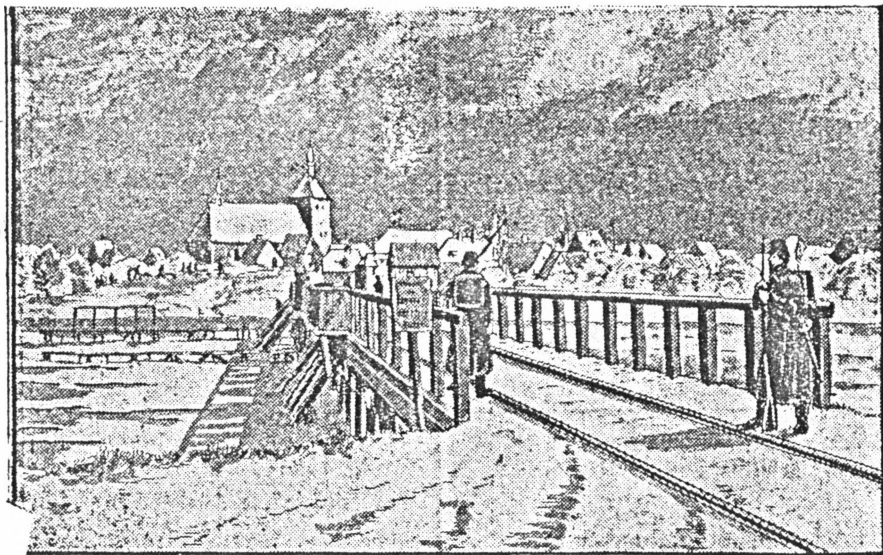
Jens Nicolai Nielsen var medstifter af de dansk-sindedes klub i Aabenraa, nemlig "Frederiksklubben". Denne blev talrige gange smadret af tysksindede Aabenraa'ere. Medlemmerne med kone og børn mødtes i klubben to gange ugentlig til dyrkelse af den politiske og danske samhörighed. Det er jo nok også i realitet hertil, at man senere finder Jens Nicolai Nielsen's gravsted ituslået af tysksindede Aabenraa-ere. På gravstenen stod skrevet: "Herren tog, Herren gav, Herrens navn være lovet".

Frederiksklubben blev startet i 1848, og Jens Nicolai Nielsen ses på listen som nummer 8 over medlemmer, der var med fra starten af - senere bliver flere af hans venner og slægtninge i Aabenraa også medlem af klubben, ligesom hans sønner. Men fra Frederiksklubens arkiv har jeg fundet følgende:

"Efter af Fjendtlighederne i Marts 1849 paantv vare begyndte, syntes Oprørerne dog, at det var på Tiden at gjøre Ende paa den vederstyggelige Club. Den..... Marts bleve M.Bahnsen, N.Sørensen, Grauer, C.C.Fischer og Jens Nicolai Nielsen, D.Damm, J.Cornett, J.P.Møller og P.Lorentzen kaldte paa Raadhuset, hvor Pladscommandanten, en Major Hacke, overfusede dem paa den pøbelagtigste Maade og meddelte dem Tvangspas til efter to timers Forløb at transporteres ud af Byen til Molding. Denne befaling blev fuldført, naturlig med al fornøden Ostentation. Underveis bleve de For-

Alerede før Aaret 1863 gik til Ende, havde de danske Tropper forladt de tytte Hertugdømmer. Efter Stormagternes Raad gjorde vi ingen Modstand mod Forbunds-tropperens Indrykning. Vor sydligste Garnison Altona, hvor 8. Brigade, Oberst Scharsffenberg, laa, blev straks efter vore Troppers Udrykning besat af Preusserne og Østerrigerne.

Vor Hær trak sig tilbage mod Nord for at tage Stilling ved Dannevirke. Ved Nytaarstid var som sagt de tytte Hertugdømmer rømmet. Vore Forposter tog Stilling langs Ejderens nordlige Bred og Nytaarsaften kunde vore Bagposter ved Jernbanebroen i Rendsborg raabe „Glædeligt Nytaar“ til Fjendens Bagposter ved Broens anden Ende. — Krigen var jo ikke brudt ud endnu!

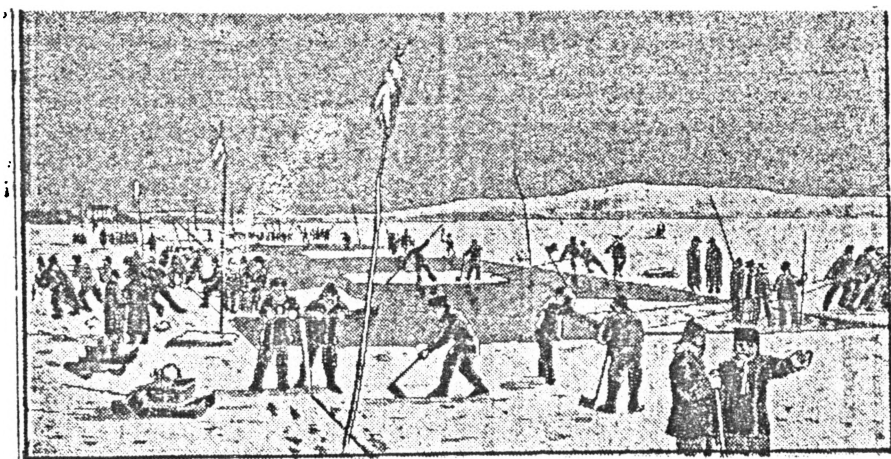

Bagposter ved Jernbanebroen ved Rendsborg.

Ved Dannevirke-Stillingen var der nok at gøre for vore Soldater. Stanserne var langt fra særdige, ja end ikke Barakkerne, der skulde give vore Soldater Ly mod den overordentlig strenge Vinter, var særdige til at tages i Brug, saa det var næsten overmenneskelige Villkaar, der hodes Hæren.

En stor Del af Hæren og hele Folket havde stor Tro til Dannevirkestanserne. Det var Traditionen, der levede op paa ny. Blandt Hærens øverste Officerer var man derimod mere klar over Stillingens strategiske Værd.

Forsvaret af Dannevirke-Stillingen var først og fremmest baseret paa, at Elens Bænde skulde hindre Fjendens Fremtrængen øst for Stillingen. Men nu slog det ind med en saa overordentlig skarp Frost, saa Elen blev lagt til, og snart vilde Isen kunne

Isning paa Elen.

bære. Det glædt om at holde en Rende aaben. En privat Damper „Døstan“ blev lejet til Hjælp herved. Men snart blev Isen den for haard. Soldaterne og et Matroskorpå maatte tage Økse og Sav i Haand. Ogsaa Omegnens Fiskere hjalp godt til, og nu begyndte det hyalssomme Eisyfusarbejde med Isningen fra Fjorden, hvor Frostens hver evige Nat næsten tillintetgjorde den foregaaende Dags Arbejde. Hver Morgen maatte der begyndes paa samme Sted fra ny af.

Under saadanne haarde Kaar gled Januar Maaned ud for vore Tropper ved Dannevirkestillingen.

viste forhaanede og slet behandlede af de Officerer de maatte fremstille sig for, saa at de i Haderslev, hvor de ankom om Natten, endog bleve indelukkede paa et ikke rengjort Lazaret, uden at faa noget til Vederquægelse. Næste Dag naaede de Kolding. - Dette Slag havde den tilsigtede Virkning på Frederiksclubbens Medlemmer. Siden Directionsmedlemmerne, Værten og flere vare pludselig blevene drevne ud af Byen, bort fra Familie og Virkekreds, vovede de øvrige ikke at samle sig, men foreholdte sig stille".

Jens Nicolai Nielsen var medlem af Frederiksclubbens første Direction, senere var han blevet Eresmedlem af klubben til sin død. Han var også medlem af Aabenraa Handelsstandsforening i en lang årrække og senere æresborger i Aabenraa til sin død!

Blandt vore Forfædres gode venner i Aabenraa fandtes Skibscaptajnen Frederik Fischer, fra hvis dagbog jeg her videre fortæller:

"Søndag den 7 Februar, det Herrens Ulykkelige år 1864 - Natten igjennem har herket en overordentlig Bevægelse. Talløse Vogne vendte tilbage fra Syd med Bagagegjensstande og syge Dragonerne forlode Byen tidligt om Morgenen. Trainkudskene vare dragne bort aftenen tilforn Restbeholdningen af et Halmmagasin hos Kjøbmand Jens Nicolai Nielsen blev priisgiven Folket, der ivrigen afhentede Straaknipperne. Jens Nicolai Nielsen lukkede sin port, men Mængden stormede ind paa den med Hurraraab, sprængte den og tømte magasinet".

Bladet "Danevirke" bragte den nedslaaende Efterretning, at Danevirkestillingen vare bleven opgivet Om Natten Indkvartering af 12'te Bataljons Forstærkningsmandskab.

I 1863 stod Jens Nicolai Nielsen på 6'te højeste skattetrin og betalte der 1100 Rigsdalere

i 1868 da Aabenraa hørte til Tyskland stod han på 9'ende højeste skattetrii og betalte 800 mark sølv i skat!

Bag kornsilopakhuset og hestestaldene lå et hvidkalket toetholv stokværks hus, som familien også ejede, men som var udlejet til den Kongelige Danske Marine, ligesom familien også ejede et hus på Storegade, nemlig nummer 36.

På den modsatte side af "Nielsen's Gang" lå et stort tre etagers hus med facade ud til Rømsherred, her havde Jens Nicolai Nielsen det senere indrettede gjæstgiverri - det første i den egentlige forretning var nemlig blevet for småt. Det nye gjæstgiverri var stort nok til at huse et Kongeligt selskab med følge, også hvad angår staldplads, idet der under kornsilopakhuset og bag dette var staldplads til 124 spand heste (248 heste). Dette nye gjæstgiverri blev i 1905 solgt fra forretning til "Nord Schleswiske Bank".

Vi ved fra sandsynlige overleveringer i slægten, at Frederik den VII her i det nye gjæstgiverri skulle have overnattet og at Kongen ved denne lejlighed gav Jens Nicolai Nielsen comercerrettigheder, med ret og pligt til at flage med spitflag på sine handelskibe fra Aabenraa, Kolding og Flensburg-havne. Ved denne "udnævnelse" til Comerceråd skal Kong Frederik den VII have udtalt: "Ej føre har jeg mødt danske folk, som er startet med et krydderi-chartol ved Hørvejen og endt med så stor en forretning som Deres".

Vore besynderlige arvestykker.

Der findes i dag i slægtens eje, et ikke så ringe leyned af alskens sager fra vore forfædres bo i Aabenraa - deriblandt en større bogsamling, som nu ligger hos Fru Hertha Kjærbølling i Lumsaas på Sjæl-

land. I en af disse bøger fandt jeg i vinteren 1974 et meget sjovt brev i original, et brev som jeg i starten ikke kunne tyde, men siden fik jeg hjælp fra Arkivet i Viborg. Brevet lyder således:

" P. M. - jeg har været syg og er endnu med af Tandpine. Imidlertid er kun et nummer igjen at oversætte "l'amont jaloux". (Den Skindsyge Elsker). Jeg haaber med det første at se Deres Højvelbaarenhed ved at levere, det ansigt som den "Agri ablement" suprente creditor viser når han betales af en mislig debitor. Tror Hr. Kammerherren ikke at anno 7603 kan gå som den er ? "

underdanigst

Højbaaren

Vessel

Hr. Kammerherre
von Warnstedt.

.....forklaringen på ovenstående brev til Kammerherre von Warnstedt, fra Digteren Johan Herman Vessel må være den i Vessel's Biografi nævnte:

"Et lyspunkt var det at Theaterdirektør Warnstedt i 1779 skaffede Vessel en tarvelig lønnet stilling, som theateroversætter, der dog ikke bragte ham ud af hans trykkende økonomiske forhold Vessel havde et svagt helbred. 1776 fik han en Fistel-skade i kindbenet, han lå derefter syg i halvandet år og blev aldrig siden rask".

Men hvorfra og hvordan er dette brev kommet ind i denne bog: "Vessel's samlede Digte" ?

Min Moder Anna Elise Nørgaard født Ravn har avet en gammel navneklud eller "jubilæumsbroderi" fra 1848. Kluden er i opbygning med enitiale og udsmykninger klasisk. Men meget af det vi idag ved om vor slægt falder ikke ind i denne klus logik. På kluden finder vi følgende broderet udover forbogstaverne til navne:

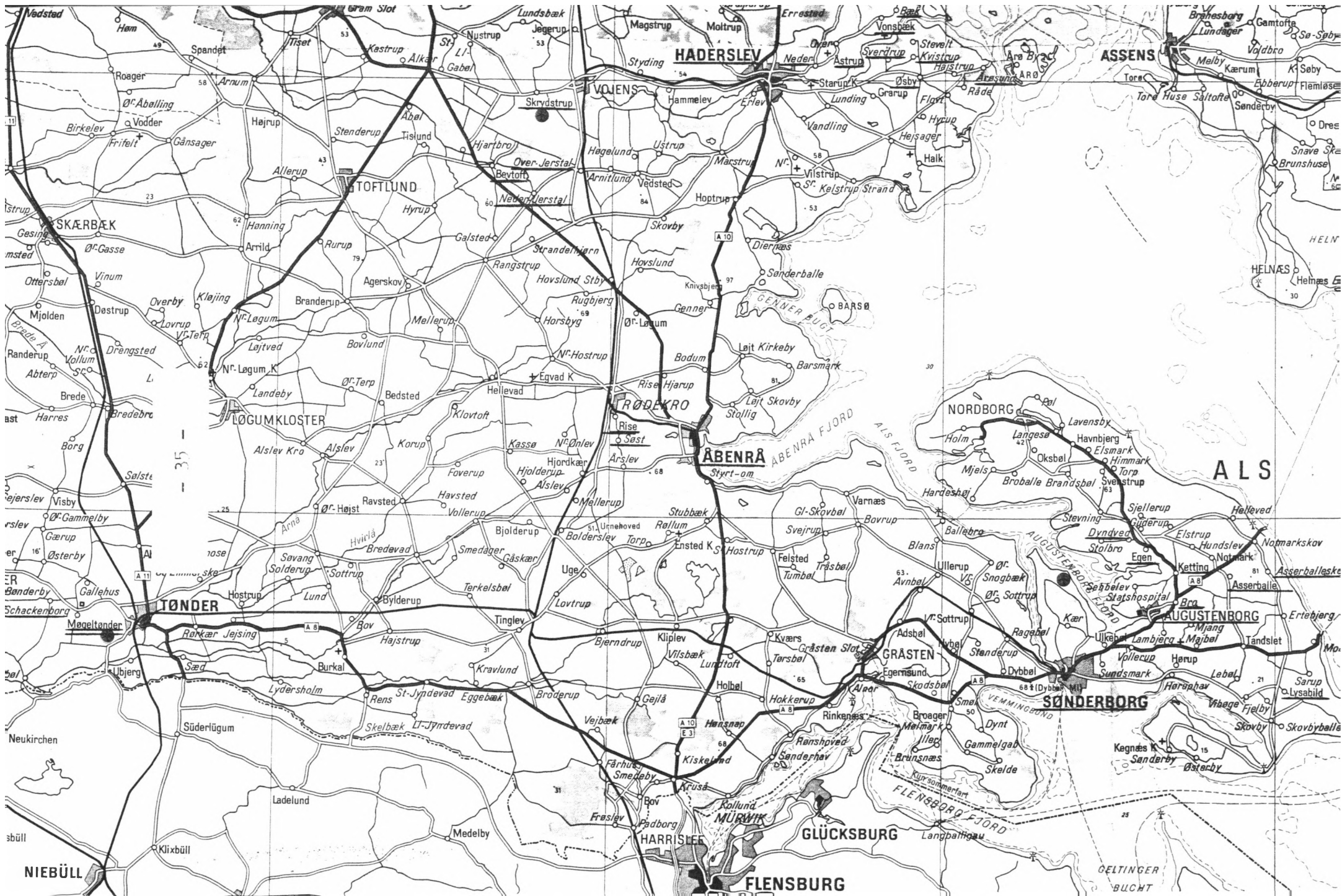
et handelsskib, to kvinder der bærer en fælles byrde (gryde) på en stang lagt over begges skuldre, samt en spurv!

I forbindelsen med førømtalte bogsamling skal også nævnes en "Skatkiest" udført til personlig benyttelse af en dansk dronning, hvis navn jeg har glemt, og fremstillet ca. 1680. Skatkiesten har tilhørt vores slægt i måske snart 300 år - men hvordan er den havnet her hos os ?

Fabrikant Kresten Mortensen i Jægersborg ved København er den lykkelige ejer af et så usædvanligt arvestykke fra vores forfædre i Labenraa - som en koge og opskriftsbog på vers. Bogen er gjødt i året 1843. Efter det Kongelige Biblioteks udsagn her i 1974, er denne koge og opskriftsbog den eneste af sin slags i dansk privateje!

Ved gentagne besøg hos Købmand Villi Petersen Schmidt i Labenraa (den nuværende ejer af vor slægts købmandsforretning), har jeg med inderlig glæde erfaret, at Købmand Schmidt også som sin Far og Farfar har sans for de gamle sager der stadigvæk findes i forretningen. Ved mine besøg har jeg fået forevist følgende fra mine Tip-tip-oldeforeldres tid: "Egetræstønder der er konstrolmærkede med Christian den Femtes monogram for tøndemålet". En "a'lenstok", som i købmandsforretningen brugtes til udmåling af alt fra klæde til tov. En "øseskovl", som har været brugt til afvejning af sølvmønter i "a Mark'kass" (for hvert strøget greb med øsen havde brugeren en "skæppe sølv".

Hos Fru Merry Simesen (født Nielsen) i Labenraa har jeg set følgende gammelt arvegods: Jens Nicolai Nielsens papirkniv, Anna Maria's første "mark-kass", som tidligere havde stået i det så omtalte chartol - det skulle også have været denne tindskål som skulle have opbevaret de førømtalte guldstykker.

Alle vi nulevendes fælles for-
fædre i slægten "Stold".

<p>Niels Pedersen Støld. (II.A.) se hans ægteskab på side 7. Kåren Nielsdatter</p>	<p>Skræddermester og Borger i Varde: Christian Nielsen Støld (II.A.2) se ham på side 8.</p>	<p>Growsmeed og Mølle- bygger: Niels Christiansen Støld (II.A.2.f) se ham på side 10 til 14.</p>	<p>Storkjøbmand m.v. i Aabenræ: Jens Nicolai Christian Nielsen Støld (II.A.2.f/V) på side 20 til side 34.</p>
<p>Niels</p>	<p>Maren Nielsdatter Düns</p>	<p>Kåren Pedersdatter Brandt (se hendes slægt på side 11 til 12):</p>	
<p>JensBrøndt</p>	<p>Dejn i Jerne Sogn (Esbjerg): Peder Jensen Brøndt (se hans slægt på side 11 til 12)</p>	<p>Kåren Christensdatter</p>	
<p>Christen</p>	<p>Maren Christensdatter</p>	<p>Gårdmand i Bøvtoft: Claus Nissen Lund se hans slægt på side 21 til 23.</p>	<p>Gjæstgiverinde og husfrue: Anne Marie Lund</p>
<p>ClemenLund</p>	<p>Gårdmand i Nedby i Læstrup: Niels Clemmesen Lund</p>	<p>Anna Cathrin Tøgesdatter</p>	
<p>Morten</p>	<p>Maria Kierstina Mortensdatter</p>	<p>Theger</p>	

Nicolai Christian & Jens Nicolai Christian & Alexander Christian & Caroline
rina & Maria Jensine alle med efternavnet "Nielsen".

Syvende Generation.

(II.1.2.f/V.1) Nicolai Christian Nielsen
F. "Nye Mølle" Kolstrup, Aabenraa
den 4/4 - 1835 og døbt 26/4 s.å.
D. "Nye Mølle" Kolstrup, Aabenraa
den 14/5 - 1835 og BG. 19/5 s.å.

(II.1.2.f/V.1) Kjøbmand og Borger i Aabenraa m.v.
Jens Nicolai Christian Nielsen
F. "Nye Mølle" Kolstrup, Aabenraa
den 22/3 - 1836 og døbt 14/7 s.å.
V. Aabenraa 13/7 - 1864
D. Flensburg 19/6 - 1897
BG. Aabenraa 24/6 - 1897

Kun på hans dåbsblad i kirkebogen i Aabenraa ser vi at han også hedder "Jens" - siden står hans navn på offentlige papirer som: Nicolai Christian Nielsen, men i byen var han dog bedre kendt som: "NIC-NIC"!

Vielse: Han bliver som ovenfor anført viet i Aabenraa den 13/7 - 1864 til pigen Christiane Emilie Herzog der var født i Aabenraa 2/11 - 1838 og som døde i Flensburg 23/2 - 1916, men blev begravet som hendes mand i Aabenraa. Hun var datter af Aabenraa-kjøbmanden Mads Michael Herzog som døde i Aabenraa 5/8 - 1870 og moder Christiane Møller!

Nic-Nic blev borger i Aabenraa By den 24/5 - 1864. Han var medlem af Aabenraa By's Handelstandsforening fra 1878 og til 1881 og i en periode senere, ligesom han ivrigt deltog i de dansksindedes klub i byen, nemlig: "Frederiksclubben", som hans fader jo var medstifter af. Derudover var han Eresborger i Aabenraa de sidste syv år han levede, - var også fra 16 års alderen ivrigt medlem af Aabenraa Skyttelaug.

Skulle Du kære Læser en dag komme til Aabenraa, da

skulle Du tage at besøge byen's Søfartsmuseum, idet Du i en montre i museets stueetage vil finde Nic-Nic's skytteskjold hængende der i det reneste sølv, på vægen der hænger også et billede af Skyttelaugget, hvorpå Nic-Nic også er med.

Nic-Nic og Christiane Emilie var begge opvokset i trange nationale tider, hvor de store medmenneskelige brydninger i Sønder-Jylland tit var stærkt ensrettede og hensynsløse. For Nic-Nic's vedkommende ved vi at han først var i landbrugslærer på faderens gård i Sæst og Kolstrup ved Aabenraa, senere bliver han bestyrer og ejer af faderens teglværk: "Lindsnakke" ved Aabenraa fjord.

I 1873 overtager han faderens købmandsforretning med tilhørende gæstgiverri samt den opbyggede Korn og -foderstofforretning i Aabenraa, ligesom han bliver ejer af nogle af familiens handelsskibe, der var tilhørende i flere forskellige havne.

Efter Nic-Nic's død overtager hans kone Christiane Emilie forretningen indtil deres børn deler det hele mellem sig - desværre ikke uden søskende falder i klammerri!

Efter at Sønder-Jylland i 1864 kommer på tyske hænder flytter forretningslivet og med denne handelen og den store søfart til den meget større havn i Flensburg - derfor flyttede også Nic-Nic og Christiane ca. 1890 til Flensburg, det var i denne by de begge døde, - men blev dog begge begravet i Aabenraa.

(.....hvis jeg kunne læse og tyde vore offentlige skrivers for mindre end hundrede år siden i det daværende nord-Tyskland - var der også føjet end et par sider på til Christiane Emilie og Nic-Nic's generalier jeg kan blot ikke!)

Nic-Nic og Christiane Emilie får følgende 3 børn,
nemlig: (II.A.2.f/V.B.1) Bertha Jensine Nicoline
Nielsen & (II.A.2.f/V.B.2) Albert Christian Nielsen
& (II.A.2.f/V.B.3) Jens Nicolai Christian Nielsen.

(II.A.2.f/V.C) Skibscaptain og Reder m.v.

Alexander Christian Nielsen

F. "Nye Mølle", Kolstrup, Aabenraa
den 10/5 - 1839 og døbt 26/5 s.å.

V. (kendes ikke)

D. Buenos Ayros, Argentina 17/11 -
1869 og begravet i samme by.

Alexander kom tidligt ud at sejle,
vist nok med noget af faderens familie, som selv
var redere og førte skibe på Amerika og Østen. Vi
ved ihvertilfælde fra hans søsters breve, at han
kom langt omkring i verden!

S senere ved vi dog, at han blev kaptajn på sit eget
skib, idet jeg på Aabenraa By's Søfartsmuseum fandt
følgende med hjælp fra museets side i skibsregistra-
turen:

Aabenraa 9/11 - 1865.

I forrige uge løb den herværende Skibsbygmester An-
dersen's Værft, under Dansk flag, en Skonnertbrig
af Stablen, skibet var 60 Comercelaster stort, mod-
tog ved afløbningen Navnet "Anna Maria" og det vil
sandsynligvis blive benyttet til Kystfart i de Kine-
siske farvande.

Hjemmehørende i Kolding, 125 registertons. Rheder
og Captain Alexander Nielsen.

Dette skib "Anna Maria" opkaldt efter Alexander
Christian Nielsen's mor blev hans grav, idet Skonnert-
briggen under stærk storm ud for Buenos Ayros i Argen-
tina i Syd-Amerika forliste den 30/4 - 1869. De fleste
ombordværende søfolk druknede i stormen, men Alexander
og et par stykker til blev reddet og bragt ind til det

"Nye Turisthotel" i Buenos Ayros, hvor en malaria-sygdom efter et halvt års sygeleje tog hans liv. Han blev begravet på de danske's kirkegård i Buenos Ayros.

På side 41 ser Du Skonnertbriggen "Anna Maria", det er et originalfoto af malerriet af samme skib, som her idag 1975 hænger på vægen i en af Hertha Kjær-bølling's stuer i Lumsaas på Sjælland.

(II.A.2.f/V.E) Maria Jensine Nielsen

F. Ramsherred, Aabenraa 11/5 - 1847
og døbt i hjemmet 24/5 samme år

D. Ramsherred, Aabenraa 2/9 - 1847
og begravet 6/9 - 1847 efter at

være død af tuberkulose.

(II.A.2.f/V.D) Caroline-Catharina Nielsen

F. Ramsherred, Aabenraa 16/2 - 1843
og døbt hjemme 26/2 - 1843

V. Aabenraa 6/4 - 1865

Skilt: Ødis Brøndrup 1885

D. "Bøgevang, Holte ved Kjøbenhavn
den 5/12 - 1924 og blev begra-
på Vester Kirkegaard i Kjøbenhavn.

Vielse: Caroline Catharina Nielsen bliver som ovenfor nævnt viet den 6/4 - 1865 i Aabenraa (ej af naturlige årsager) til Ungkarl og Landmand Georg Ernst Kjærboelling, han var født i Adserballe Lærer og - Degnebolig på Als, som søn af Dannebrogsmænd og Skolerer i Adserballe Laurids Georg Kjærboelling og Moder Anna Maria født Becker.

Herefter følger Caroline Catharina Nielsen's sønnesøns slægtsskildring, som også giver et indblik i hendes "Svigerfamilie"! Caroline Catharina's sønnesøn er Niels Erik Kjærboelling, som vi senere vil komme til i slægtshistoriens 9éden generation!

Gaardejer Georg Ernst Kjarbølling, søn af den dansksindede Skolelærer Laurids Georg Kjarbølling i Adserbølle på Als.

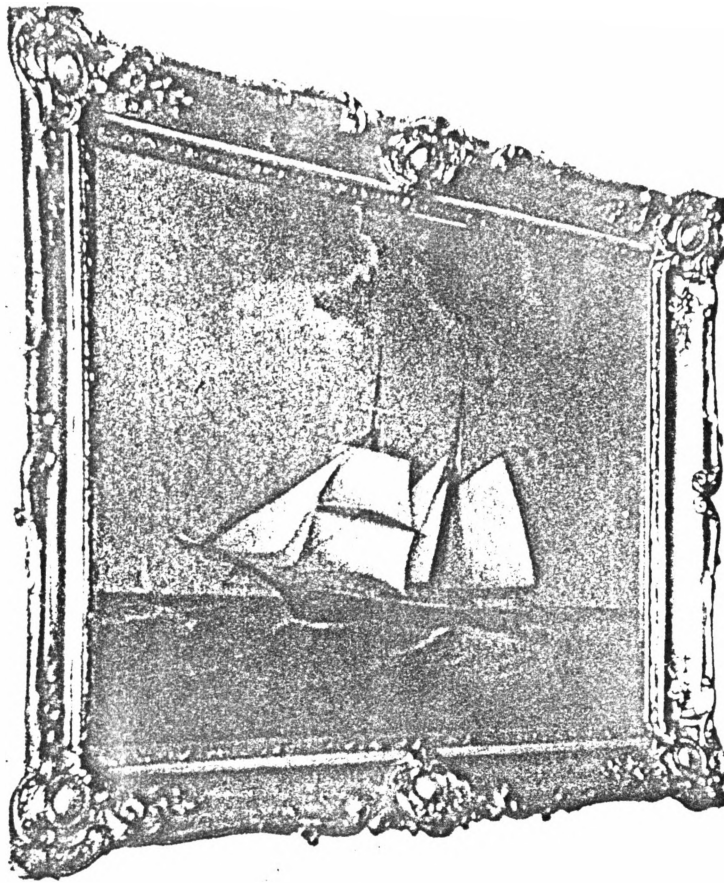
Caroline Catherina Nielsen der blev viet til sidestående person i Aabenraa 1865. Se side 39 til 47!

Godsejer Christian Petersen født i Ketting på Als, bosiddt på godset "Viderøra" i Sverige (Skåne).
Se side 55 til 58!

Cathrine Marie Kjarbølling der var gift med sidestående person hun kaldtes "Tine" af Digteren Herman Bang. Hun er søster til ovenstående G. E. Kjarbølling.

Skonnert Brig "Anna Maria" ført af Captain og Rheder Alexander Christian Nielsen. Brigen opkaldt efter hans Moder. Skibet forliste ud for Buenos Ayros 1869, om ham se da side 38 - 39.

Laurids Georg Kjørboelling gift med sin kusine Anna Cathrine Petersen, datter af "Tine" og begge bosødt i Trekronergade 25. Se side 52 til 58.

Beretninger og leyn fra mine forfæd-
re i slægten: Kjærbølling.

Engang da den Dansk-Norske konge Frederik den Femte, regent fra 1746 til 1766, var på rejse fra Hertugdømmerne syd for Jylland til Sjælland, kom han til et færgested ved Aarøsund, hvor han med sit følge skulle færges over til Fyn.

Nu traf det sig sådan, at færgemanden var ovre på den modsatte side af bæltet. Kongen måtte da vente i Færgegården, - men tiden faldt sikkert ikke lang for Kongen, idet han fordrev tiden med at "gantes" med færgemandens unge smukke datter!

Resultatet heraf blev en stor og velskabt pige, hun blev senere på bekostning af sin ædle herkomst opdraget hos en præst i Haderslev. Gik i Latinskole og var overmåde klædt i silke, hvad der dengang ikke var almindeligt iblandt selv den rigeste almue og borgerfamilie.

Kongens "frillebarn's" tip-tip-oldebarn (Georg Ernst Kjærbølling) var det jo som blev gift med Carolina Catharina Nielsen fra Aabenraa.

En senere undersøgelse af denne legende har resulteret i at jeg er kommet til den slutning, at hændelsen ved Aarøsund må have fundet sted mens Kong Frederik den V var kronprins og da Hertug i Hertugdømmerne - men ellers passer ovennævnte legende meget godt til det faktiske!

Georg Ernst Kjærbølling blev som nævnt på forrige side født i Adserballe på Als, nemlig den 10/1 - 1837. Efter endt skolegang hos faderen, kom han på Rødding Folkehøjskole i 1852, her valgte han at blive landmand. Hvor han først var landvæsenselev henne ved jeg ikke, men i 1855 rejste han til Skotland, hvor han var landvæsenselev i et år. Under opholdet i Skotland førte han med sirlig hånd

en yderst velskreven dagbog, ikke ubetydelig er den. Dagbogen ligger nu her hos mig i Lumsaas på Sjælland.

(Bogskriveren har fået lavet en kopi af den tykke dagbog, den vil en dag når dette arbejde er færdigt blive givet til arkivet i Aabenraa sammen med to eksemplarer af denne bog)!

Efter hjemkomsten fra Skotland i 1856 blev han forvalter på herregården "Palsgaard" ved Vejle Fjord, under daværende Godsejer Lund. Her var han i en årække, - og det var her han blev forlovet med Carolina Catharina Nielsen fra Aabenraa.

Carolina Catharina var da samtidig husholdningselev på "Palsgaard" hos hendes slægtning på mødrende side Godsejer Lund. (Slægtsskabet til denne Godsejer Lund har jeg endnu ikke erfaret)!

Fra "Palsgaard" rejste Georg Ernst Kjærbølling til herregården "Ryegaard" på Sjælland i Hornsherred. Her var Georg Ernst Driftsleder til han i 1865 blev i Aabenraa viet til Carlina Catharina Nielsen.

Efter vielsen tilbød Grev Skeel på "Ryegaard", at Georg Ernst og Carolina Catharina kunne forpagte "Ryegaard" af ham, men det ville de ikke - og således gik det til, at Carolina Catharina's far Købmand Jens Nicolai Nielsen i Aabenraa købte gården "Pilegaard" i Ødis Bramdrup ved Haderslev i Sønder-Jylland til de nygifte.

"Pilegaard" i Ødis Bramdrup var en stor firelænget gård med et markareal på godt 150 tønder land, men det var alt for lidt for Georg Ernst at dyrke, - han var jo vandt til gårde med over 1000 tønder land ager. Tiden ved det mindre landbrug slog alt for godt til og blev Georg Ernst for lang, det resulterede i at han kom for tit og for længe på kroen i Ødis Bramdrup, kroen var også nabo til gården.

Kroen's dårlige selskab og den meget kortspil, resulterede hurtigt i at der kom lån i den ellers frie gård.

Jens Nicolai Nielsen i Aabenraa prøvede flere gange at rede "Pilegaard" og det efterhånden smulrende ægteskab - med et ikke helt ringe markbeløb. Men så i 1885, da Georg Ernst ikke kunne løsrive sig fra spilleriet og det slette lag på kroen i Ødis Bramdrup, brød familie Nielsen's i Aabenraa med dem!

Samme år, altså i 1885, - blev Carolina Catharina skildt fra Georg Ernst Kjærbølling, idet gården da var belånt en høst mere end der var i hus. Gården blev solgt til fremmede, der drev denne til midten af første årti i vort nuværende århundrede, for derefter at komme i den nuværende gårdslægts eje.

Georg Ernst var efter skilsmissen en kortere tid på "Oliemøllen" i København, men heller ikke dette gik. Senere i 1890'erne kom han efter et par års traværri på landevejen på et optagelseshjem i Skibby i Hornsherred på Sjælland. Han døde på Frederikssund Sygehus den 13/9 - 1898 og blev begravet på Udesundby Kirkegård den 18/9 - 1898.

Carolina Catharina som Enke.

Carolina Catharina Nielsen vil vi fremover benævne med vore forfædres kaldenavn: "Bedste"!

Bedste købte efter skilsmissen i 1885 i Ødis Bramdrup ejendommen Lyngbyvej 27 i København. Her åbnede hun en høkerforretning på hjørnet af Lyngbyvej og Haraldsgade (nuværende Ragnagade).

Men Bedste var ikke nogen stor økonom, så forretningen har næppe givet overskud. Bedste gav udstrakt kredit, og kunne nogen ikke betale, ja så bagte Bedste en stor kage og forærede denne til vedkommende som trøst.

Omkring 1905 solgte Bedste ejendommen og flyttede til "Scholdans Stiftelse" i Hørsholmsgade. Imidlertid kunne køberen af Bedste's ejendom ikke betale forpligtelserne, hvor Bedste's søn Laurids Georg Kjærbølling købte ejendommen tilbage - og Bedste flyttede så ind som vicevært.

Alle Bedste's børnebørn kom ofte på besøg hos hende i ejendommen på Lyngbyvej 27. Så lavede Bedste udflugter til museer, Tivoli, Søerne, Voldene og Dyrehavsbakken, ligesom Zoologisk Have naturligvis ofte blev gæstet. Det var jo hendes mands farbroder der havde stiftet Kjøbenhavns Zoologiske Have!

Efter et par års forløb flyttede Bedste til sønnen Laurids Georg Kjærbølling på Gl. Carlsbergvej 14, derfra flyttede hun med sønnen og hans familie til "Vila Bøgevang" på Hjordtholmsvej i Holte, i 1914. I 1917 flyttede de alle til ejendommen Tre Kronergade 25, som de da havde købt. Der havde Bedste to værelser på anden sal. I 1922 gik flytningen atter til villaen i Holte, som imedens havde været udlejet. Bedste Døde på "Bøgevang" i Holte 5/12 - 1924 og blev begravet på Vester Kirkegaard i Kjøbenhavn.

De sidste år Bedste levede, faldt hun mere og mere tilbage, og var tilsidst helt senil. Bedste var sådant et stort menneske, hun var den glade giver af alt, - gav gerne sin sidste "skilling" bort uden at spekulere på hvor den næste skulle komme fra. Bedste var en vor slægts daværende store fortællere, - særligt om sine unge rige dage i Aabenraa og om hendes egen rige familie derovre men læs nu også et af hendes breve på næste side!

Et af Bedste's breve:

Skrevet til sønnesønnen Niels Erik Kjærbølling, mens denne var plantageejer i Argentina

Kjæreste Niels.

Lørdag 20/8 - 1920.

Endnu er jeg ej bleven rigtig fortrolig med at Du er langt borte, langt fra det kjære lille hjem. Nu kan jeg foreløbig ej vente at se Dig, men Du kan tro, jeg har det store håb, at vi mødes her i Hjemmet med Dig igjen, og skulde det ogsaa tage tre aar for Dig, derude, hvad saa, den gode Guud lader mig nok blive hernede indtil Du kommer, det er jeg meget sikker på, thi jeg er jo af en gammel stærk race, og endnu mærker jeg ikke Noget til Alderdommen.

Nu er Karola rejst, hjem til sin familie og sit kjære Berlin, en god Markpose fik hun med, men naar den er slut, vil hun nok tænke på Hjemmet her i Danmark. Hun var alt andet end taknemmelig og ingen savner hende her. Jeg tror hun tog det daarlige Veir med sig. Thi siden hun igaar Morges reiste, har vi havt lutter Solskin.

Onkel Martin fik ej Kaldet i Aalborg, og det er han meget kjed af. Det er ej heller at forstaa, thi han har dog i tiwe aar været i Aarhus, og altid været meget afholdt. Jeg har trøstet ham med, at der er noget bedre ivente til ham, og dermed maa han foreløbig hjælpe sig. Det er jo ej Gangen det drejer sig om, Han har det jo rigeligt.

Fra Afrika havde jeg forleden brev, altid det samme, de finder ingen diamanter. Nu er begge brødre rejst til Floden, og Damorne bliver saa i hjemmet. Det er en sørgelig tilvarelse, dog nytter det ej, om de kom hjem her, Thi her kunde De ej klare Dem bedre. Jeg har læst om Din rejse, Du har allerede set meget, det undrer mig kun at Du ej har været i Krejstal.

Paladset i London ? Jeg har altid hørt saameget om det. Min broder, Søemanden, og mine fætre have fortalt saameget om alt hvad de have seet derude og nu venter jeg det samme af Dig, naar Du kommer.

Hvorledes har din Rejsekammerat det ? hils ham mange gange. Det er vel gaaet ham bedre end min Svigerfaders Kusk, fra Adserballe, da han første Gang kjørte til Aabenraa med Svigerfader, dengang var der ingen tog. Da de kom over Broen fra Sønderborg vente Kusken sig om, og sagde: "Da havde jeg aldrig troet, at Verdenen var saa stor". - Se ! han havde aldrig været længere end i Sønderborg.

Nu til slut de bedste Ønsker om Sundhed, Tilfredshed i alle Maader. Et rigt Udbytte af Turen og en lykkelig Hjemkomst ad Aare. Guud holde sin Haand over eder begge, og føre Eder hjem til os igjen. Lev inderligt Vel, og vær Kjærligt hilset af "Bedste".

Georg Ernst Kjærbølling & Carolina Catharina Nielsen's
seks ægtefødte børn:

- (II.A.2.f/V.D.1) Anna Maria Alexandra Kjærbølling
- (II.A.2.f/V.D.2) Laurids Georg Kjærbølling
- (II.A.2.f/V.D.3) Jensine Marie Kjærbølling
- (II.A.2.f/V.D.4) Alexandra Kjærbølling
- (II.A.2.f/V.D.5) Margrethe Luise Kjærbølling
- (II.A.2.f/V.D.6) Jens Nicolai Christian Kjærbølling

..... i dette ægteskab fødtes flere børn, men alle disse døde kort efter fødslen af sygdom!

Ottende Generation.

(II.A.2.f/V.B.1) Frøken & Kjøbmand:

Berta Jensine Nicoline Nielsen

F. Aabenraa 20/3 - 1866

V. (?)

D. Flensburg / - 19...

Om hende ved vi ikke så meget, sandsynligvis fordi hun hverken fik børn eller blev gift!

Dog er jeg blevet fortalt, at hun var meget smuk, vel beleven og meget "jomfruelig" - hun blev da også i 1890'ernes Aabenraa kaldet: "Die Schöne Berta" - hellerikke så få gange var hun blomsten i de finere selskaber i byen!

Sandsynligvis har hun haft sin gerning i faderens kjøbmandsforretning, idet vi her for et par år siden læste i tingbogen, at hun efter moderens død i 1906 arvede forretningen og drev denne videre fra sit domæne i Flensburg til hun 30/4 - 1910 solgte forretningen til Aabenraa-kjøbmanden Willads Petersen Schmidt for den reele sum af 44.750 tyske mark. Da var hun bosiddende på følgende adresse:.....
.....

Besiddere af "vor" Kjøbmandsforretning i Aabenraa.

- 1/
- 2/ Kjøbmand (Glaermester) Johan Freidirich Stolzenburg fra / - 18... til 11/7 - 1837.
- 3/ Kjøbmand Jens Nicolai Christian Nielsen Stold fra 11/7 - 1837 til sønnens overtagelse 2/12 - 1873.

- 4/ Kjøbmand Jens Nicolai Christian Nielsen ("NIK-NIK") fra 2/12 - 1875 til sin død, hvor hans kone overtog forretningen 17/8 - 1897.
- 5/ Kjøbmandsinde Emilie Christiane Nielsen (født Herzog) fra 17/8 - 1897 til sin død, hvorefter datteren overtog forretningen 9/3 - 1906.
- 6/ Kjøbmandsinde Berta Jensine Nicoline Nielsen var den sidste besiddere i vor slægt som ejede forretningen, nemlig fra 9/3 - 1906 til hun 30/4 - 1910 solgte denne til efternævnte.
- 7/ Kjøbmand Willads Petersen Schmidt køber forretningen 30/4 - 1910 og driver denne til en søn overtager denne 26/8 - 1949.
- 8/ Kjøbmand Heinrich Petersen Schmidt overtager forretningen efter faderen 26/8 - 1949 til han 1/1 - 1973 overlader sin søn denne.
- 9/ Kjøbmand Willi Petersen Schmidt besidder nu forretningen efter overtagelsen fra faderen 1/1 1973.

(II.A.2f/V.B.2) Korn og Foderstofhandler m.v.

Albert Wilhem Christian Nielsen

F. Aabenraa 15/9 - 1869

V. Vonsild kirke v. Kolding / -
1907

D. Neumünster, Tyskland 5/6 - 1935

BG. "Friedenshügel", Flensburg
/ - 1935

Vielse: Albert blev i 1907 viet til Frøken Mary Berta Enevoldsen der var født i Faare Vejle ved Holbæk på Sjælland 15/9 - 1886 og døde 27/4 - 1967 i Haderslev. Hun var datter af Parcelist Lars Peter Enevoldsen og Karen Jensen i Faare Vejle. Karen Jensen døde i Faare Vejle 10/11 - 1897 og blev be-

gravet 18/11 s.å., som død i barselssengen. Hun var datter af Maren Nielsdatter.

Mary kom til teglværket "Lindsnakke" ved Aabenraa for at lære husholdning, det var mens Alberts broder Jens Nicolai Christian Nielsen ejede dette. Her traf hun sin tilkommende mand Albert.

Albert med Familie var først bosadt i Aabenraa, hvor Albert førte faderens korn og foderstofforretning videre, han byggede også den nuværende privatbolig til købmandsforretningen, hvad en endnu eksisterende marmortavle på husets sydside viser: "Gebaut von Albert Nielsen 1899". Privatboligen kom da til at indeholde to lejligheder, en til storesøsteren Berta og deres moder, samt en til sig selv med plads til tjenestefolk.

I Aabenraa fødtes hans tre døtre, og de havde her i de første år deres opvækst, hvorefter familien senere solgte forretningen og flyttede til Bürgerstrasse nr. 36 i Flensburg. Der erhvervede Albert sig som Representant i Vin og Tjæk.

Da første verdenskrig brød ud var Albert officer på et forsvarskontor i Berlin. Efter krigens slutning kom der meget strenge tider, pengeløsheden blandt de handlende var stor, og selve værdien af den tyske mark meget ringe, - ja et enkelt måltid mad kunne sagtens for en familie på fem personer koste mere end 100.000 tyske mark.

Albert blev i slutningen af 1920'erne alvorligt syg, og kort efter sit sølvbryllup blev han indlagt på et sindsygehospital i Neumünster i Tyskland. Da Hitler kom til magten, praktiserede han den grusomme udrydelse af fysiske og psykiske syge under betegnelsen "aktion T-4" - Albert endte som et af de første ofre for denne politik.

Albert og Marv's børn:

(II.A.2.f/V.B.2.a) Mary Emilie Herzogine Nielsen
& (II.A.2.f/V.B.2.b) Karen Christiane Herzogine
Nielsen & (II.A.2.f/V.B.2.c) Alberta Jensine Her-
zogine Nielsen.

Mary Berta Enevoldsen giftede sig anden gang, efter
Alberts død, med Laborant Hans Petersen der var
født i Haderslev 27/11 - 1881 og som døde s.s. i
1968.

Mary Berta Enevoldsen døde selv 27/4 - 1967 i Ha-
derslev efter at have fejret sit andet sølvbryllup,
hun blev bisadt på Aabenraa Kirkegårds Urneafdeling.

(II.A.2.f/V.B.3) Teglværksejer og Fabrikant:

Jens Nicolai Christian Nielsen

F. Aabenraa 23/7 - 1872

V.26/10 - 1900

D. Flensburg 30/7 - 1957

Vielse: Jens Nicolai bliver viet til pigen Marie
Wilhelmine Schulz fra Osterburg ved Altmark i Tysk-
land, hun er født 21/2 - 1877 i
..... og døde i Flensburg 12/2 - 1925. Hun
var datter af.....
..... og
.....
bosiddende i

Jens Nicolai bestyrede først faderens teglværk
"Lindsnakke" ved Aabenraa fjord, overtog det saa
senere, for i 1908 at sælge det og flytte med hele
familien til Flensburg, hvor de fik bopæl oi Store-
gade. I Flensburg købte Jens Nicolai en Polstermø-
belfabrik.

I 1927 flyttede hele familien til Stettin i Tyskland, hvor Jens Nicola' også havde en Polstermøbel-fabrik. Efter nogle år der flyttede han så tilbage til Flensburg, hvor han jo endte sine dage på adressen Jens Nicolai blev af slægten kaldet for "Christian".

Christian og Marie's

børn:

(II.A.2.f/V.B.3.a) Berta Minna Nielsen & (II.A.2.F/V.B.3.b) Christian Nielsen & (II.A.2.f/V.B.3.c) Otto Wilhelm Nielsen & (II.A.2.f/V.B.3.d) Anne Marie Nielsen.

(II.A.2.f/V.D.1) Anna Maria Alexandra Kjærbølling
F. "Pilegaard", Ødis Bramdrup 14/
1 - 1866 og hj.db. 16/2 s.å.

V.

D.

Faddere ved hendes dåb var: Inger Marie Hansen, Johanne Marie Petersen og Skolelærer Ernst Kjærbølling alle i Bramdrup.

Vielse: Hun bliver viet til Ungkarl
.....Vedel der er født isogn
den / - 18..., som søn af
.....
og
..... bosiddende i
..... Hendes ægtemandVedel
døde / - 19... isogn.
Han var af profession tilskærer, de boede først i
Aarhus, men flyttede senere til Kjøbenhavn, nærmere
betegnet til Østerbro.

Deres sidste adresse var
.....

..... og Anna Maria's børn:

(II.A.2.f/V.D.1.a) Carl Vedel & (II.A.2.f/
V.D.1.b) Else Vedel & (II.A.2.f/V.D.1.c)
Ernst Vedel.

Senere tilgåede oplysninger!

.....
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.D.2) Fabrikant og Overmaskinmester:
Laurids Georg Kjærbølling
F. "Pilegaard", Ødis Bramdrup 15/
8 - 1867 og hj.db. 26/9 s.å.
KN. Bramdrup kirke 2/10 - 1881
V. Sci. Jacobs kirke, KBHVN 14/12
1897
D. Trekronegade 25, Valby, KBHVN
27/1 -1934 og BG. på Vester
Kirkegaard i Kjøbenhavn 3/2 - 1934.
Faddere ved hans dåb var: Gaardejer Laurids Søren-
sens kone, Peter Poulsen Sørensen, Pigen Kirstine
Elisabeth Petersen alle i Bramdrup.

Vielse: Laurids Georg bliver viet til sin Kusine
Anna Cathrine Petersen født på godset "Skeglinge"
i Skaane i Sverige 5/6 - 1871 og døde i Kjøbenhavn
6/7 - 1953.

Deres børn er:

(II.A.2.f/V.D.2.a) Niels Erik Christian Kjærbølling
& (II.A.2.F/V.D.2.b) Hans Gustav Kjærbølling.

..... den videre beretning her om ommestående ægteskab har jeg fra deres ældste søn, nemlig Niels Erik Christian Kjærbølling, hvis notater og dagbøger jeg har måttet låne til dette brug! Han skriver således:

Mine Forældre og
deres Historie

Min Far Laurids Georg Kjærbølling blev da han var konfirmeret, sendt til sin onkel og faster på Godset "Skeglinge" i Sverige, - for der at blive klar over hvad han ville lære, han fandt trods familiens andre ønsker ud af, at han ville være noget med mekanik at gøre. Derfor kom han i lære som Maskinsvend hos Labenraa-firmaet Bastiansen i Labenraa. - Fars anbefalinger var meget fine efter lærertidens overståelse. Under læretiden i Labenraa boede han hos sin Morbroder i Labenraa, nemlig "Nik-Nik".

Far tog eksamen som Maskinmester og sejlede i en del år. Et sted i en note'sbog har jeg set, at Far var glad for at få et job som fjerde maskinmester, - det var nok hans første stilling, lønnen var da 45 kroner om måneden.

I 1894 - 95 var Far første maskinmester ved Kryolitbruddet i Ivigtut på Grønland. I kontrakten som jeg har en genpart af, står alle betingelserne og ligeledes lønnen nævnt, som dengang var 2000 kroner for et år.

I 1896 blev Far ansat på Bryggeriet Carlsberg. Han begyndte som maskinmester til 85 kroner om måneden, for kort tid efter at blive Mester til 125 kroner om måneden. Den 14 december 1897 blev Far og Mor gift og flyttede ind i ejendommen Valby Langgade 44.

I 1900 flyttede de til et hus i Tre Kronergade 25 i Valby, som de havde ladet bygge. Forøvrigt har jeg som etårig lagt grundstenen til dette hus. Der boede vi til Far blev Overmaskinmester på Gammel Carlsberg, da flyttede vi til villa "Valborg" på Gl. Carlsbergvej 14.

Mor var jo Far's Kusine, - om Mor's ungdom ved jeg egentlig ikke så meget, dog ved jeg, at der i familien var megen modstand og modvilje imod deres vielse, formodentlig på grund af Farfar's "meritter" (georg Ernst Hjørnbølling). Ekteskabet blev dog meget lykkeligt.

Far var en meget energisk mand og der er ingen tvivl om, at han sled sig op i sit arbejde på Carlsberg. Altid var han på bryggeriet før arbejdstids begyndelse og kom først hjem langt efter arbejdstids ophør. Dengang var den normale arbejdstid fra 06 morgen til 18 aften!

Når vi havde spist til aften sad Far på sit kontor og regnede og tegnede ofte til klokken 03 morgen. Hans arbejdstid blev ikke kortere, da Gammel Carlsberg og Ny Carlsberg i 1905 blev sluttet sammen og han overtog alle maskinerne på begge virksomheder.

Far konstruerede alt hvad der hed maskiner i den nye aftapningshal, kaldet "Tap", det var en meget stor rationalisering og forbedring. I 1907 var Far på rejse i U.S.A. for at studere bryggerrmaskiner. Far samarbejdede iøvrigt på Ny Carlsberg med Driftschefen H.J. Nissen Nørgaard fra Tøftlund sogn i Sønderjylland, hvis søn Kaj C.H. Nørgaard, senere Forstfuldmægtig på godset Frijsenborg i Jylland blev gift med Far's kusines datter Anna Elise Ravn fra "Vaaningsted" i Oppe-Sundby på Sjælland. (bogskriverens forældre)!

I april 1914 flyttede vi fra Gl. Carlsbergvej 14, samtidig med at Far tog afsked med bryggeriet på grund af tiltagende sygdom der i årene på Calsberg var vokset, særligt sulkersygen tog hårdt på Far og forårsagede, at han så tidligt måtte holde op.

Også Mor var syg, hun havde lungetuberkulose og var en tid på Vejle fjord Sanatorium, det var fra 1910 - 11. Ja, Mor kunne faktisk fra sanatorievinduet beundre den kønne egn hvor hendes slægt var opstået og navngivet for mere end 200 år tilbage!

Til villa "Bøgevang" på Hjordtholmsvej 14 i Holte flyttede vi i 1914, for i 1917 at flytte tilbage til Trekronergade 25 i Valby, hvor også Bedste flyttede med.

Far havde da overtaget et bryggeri-argentur i humle og andre bryggeriartikler efter Grosserer Waldemar Nielsen. Min Fætter Kresten Mortensen kom senere ind i forretningen, som han senere overtog og førte videre.

I 1922 flyttede Far, Mor og Bedste tilbage til villa "Bøgevang" i Holte, som imellemtiden havde været udlejet til Skolebestyrer Hunøe i Holte. Der boede Far, Mor og Bedste til de atter i 1931 flyttede til Trekronergade 25. I mellemtiden var Bedste død i december 1924, og blev begravet på Vester Kirkegaard i København.

Far og Mor gjorde i 1929 en rejse ud til Hertha og mig i Argentina, samme rejse blev gentaget i 1932, da havde de også inviteret min Svigermoder Fru Hornemand med. Far var på den tid alvorligt syg, så opholdet måtte afkortes en del. De kom hjem til Danmark og levede der godt, endnu et års

tid, men Far var stadig alvorligt syg, til han endelig fik evig hvile den 27 januar 1934.

Året efter Far's død rejste Mor for tredje gang ud til os i Argentina, og var hos os i 1½ år, inden hun atter rejste tilbage til Danmark.

Efter at Hertha og jeg kom hjem fra Argentina i 1939 var Mor ofte på besøg hos os her i Lumsaas på Sjællands Odde. Mor døde den 6 juli 1953 på Bispebjerg Hospital og blev begravet på familiegravstedet på Vester Kirkegaard i København.

Mine Fædrende Oldeforeldre,

er ofte omtalte i den danske digter Herman Bang's bøger, dels under navnet "Kjærbølling" eller betegnelsen "Bølling"!

Mine fædrende Oldeforeldre var Laurids Georg Kjærbølling og Anna Maria Becker der var skolelærerepar i Adserballe Skole på Als, de levede deres sidste år på aftægt hos datteren Marie Cathrine Kjærbølling og hendes mand Overskovfoged Stephan Jørgensen Schmidt i Adserballe-Skov. Begge mine oldeforeldre blev begravet i Adserballe Kirke, han blev Dannebrogsmænd og begge deres gravsteder findes den dag idag på kirkegården i Adserballe, meget velholdte af sognet. Der hvor deres bolig lå er nu groet et stort Blodbøgetræ op!

Det var min Oldefader's storebroder der i 1859 grundlagde Københavns Zoologiske Have, nemlig Dr. Niels Kjærbølling, den derom senere!

Der var fire børn i min Oldefar og Oldemor's ægteskab, nemlig min Far-Far Georg Ernst Kjærbølling, som jeg før i bogen har omtalt. Den næste var hans

søster Marie Cathrine Kjærbølling, og tredie var broderen Ernst Kjærbølling der var Skolelærer i Bramdrup, han blev gift med Dorothea Margrethe Christensen. Det fjerde barn var datteren "Tine" som hun kaldes i Herman Bang's bog af samme navn, der nu også er filmatiseret - omend i sin slutning og hele helhed er ganske forkert, hun hed rettelig fra dåben: Cathrine Marie Kjærbølling - og er min Mormor.

Min Mormor "Tine".

Hun var født i Skolelærerboligen i Idserballe på Als den 30 januar 1847. Som ganske ung pige færdedes hun meget hos Pastor Bang i Idserballe præstegaard, - Pastor Bang fik senere sønnen Herman Bang, som jo blev dansk digter.

Da Herman Bang sidste gang så min Mormor var hun 20 år gammel og han kun 6 år gammel, men Herman Bang har sikkert senere i sin opvækst lyttet flittigt til krigshistorierne efter krigen i 1864, og med sin barndomsveninde i erindringen, blev Mormor til "Tine" i hans senere bog af samme navn!

Hvad angår bogens skildringer af Mormor, har disse ikke noget med Mormor at gøre. Men man skal jo lige huske på at Oldefar og Pastor Bang var særdeles gode venner, ikke mindst fordi Oldefar var Kirkesanger og Skolelærer i samme sogn. Det resulterede blandt andet i at Pastor Bang i julen 1851 forærede Oldefar bøgerne: "Mynster's Betragtninger I & II", disse bøger er nu i min besiddelse.

Min Mormor kom til "Palsgaard" hos Godsejer Lund for at lære husholdning, der traf hun ungarlen Christian Petersen, som havde afløst min Farfar

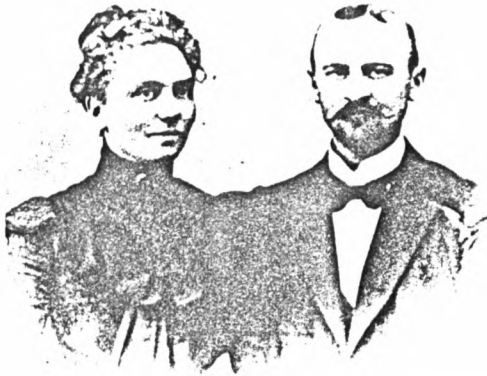
Georg Ernst Kjarbølling som forvalter på "Palsgaard". Mormor blev forlovet der og i 1870 viet til Morfar. Morfar kom også fra Als ligesom Mormor, Morfar var født på "Bro-Møllegaard" i nærheden af Augustenborg. Egentlig ved jeg ikke meget om Morfar's egen familie og slægt, dog at Morfar's far var gift to gange, og at han var eneste barn af andet ægteskab. Da Morfar blev født var hans far 70 år gammel. Morfar havde nogle halvsøskende, de var cirka 40 - 45 år ældre end ham. En af disse, en pige havde været gift Eriksen.

Da jeg i 1912 var med mine forældre på Als, traf vi en fætter til Morfar, han havde været Kreaturkommisær og var da meget velhavende. Denne fætter boede på den gamle Bispegaard i Ketting, hvor vi besøgte ham. Ligeledes var vi på Augustenborg, som en af Morfar's fætre's sønner bestyrede i forpagtning. Derfra kørte vi i en meget statelig ekvipage til "Bro-Møllegaard", her boede der tre gamle "piger", som moder kendte fra fortiden familieskabet har jeg glemt.

Min Morfar har gået i skole i Augustenborg, det var Hertugen der havde anlagt skolen.

Ved vielsen i 1870 flyttede Morfar og Mormor ind på godset "Skeglinge" ved Erslev i Skaane i Sverige. Det var en herregaard på godt 1000 tønder land ager, godset forpagtede Morfar af Baron Sewerin. Han drev dette gods i mange år. For senere at købe herregaarden "Videröra" ved Taagerup, den var på cirka 500 tønder land ager. En del år drev han gårdene sammen, men lod så senere forpagtningen på "Skeglinge" gå til andre og nøjedes med "Videröra".

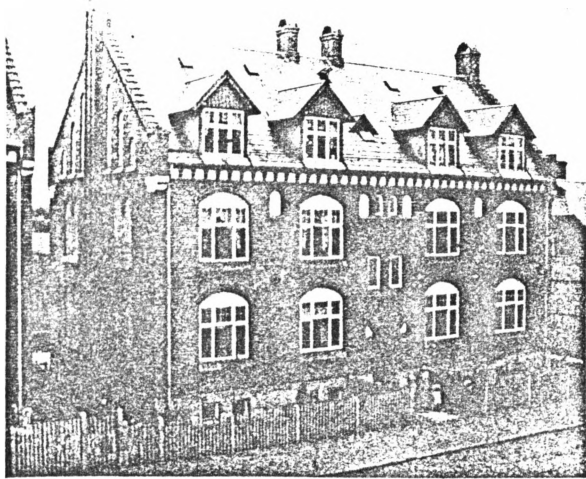
Morfar var en meget dygtig landmand, en af de i Sverige endnu omtalte danske landmænd der i 1870'

Margrethe Luise Kjarbelling med mand Toldassistent Martin Peter Sorensen i Aarhus. Se side 63.

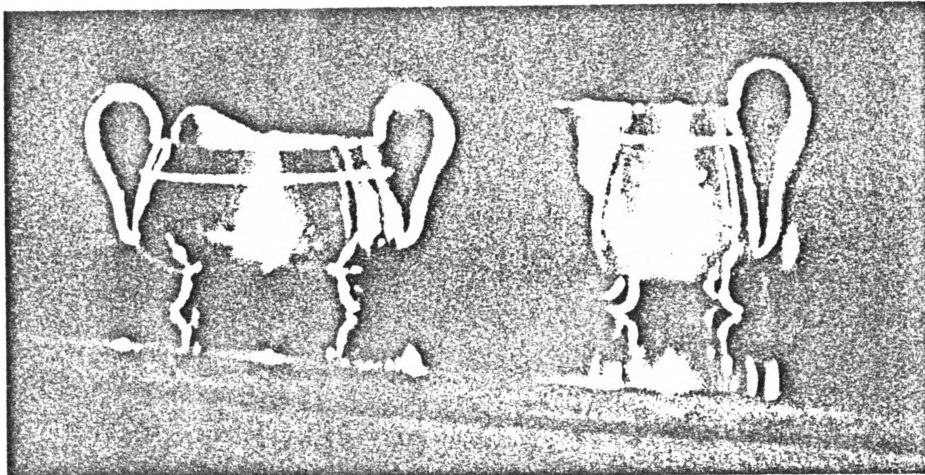
Jensine Marie Kjarbelling med mand Høndelsgrartner Niels Christian Horstensen i Jagersborg, København. Se side 59.

Trekronergade 25, Valby hvor vi finder personerne på side 52 til 58 havde hjemme.

Jens Nicolai Christian Kjarbelling der endte sine dage i U.S.A. Se side 64 til 66.

Sukkerskål og Klodekande i sølv, her dele af Caroline Cathrine Nielsen's rigeholdige brudeudstyr til vielsen med Georg Ernst Kjarbelling. Sættet står nu hos Berthe Kjarbelling i Langeskov på Sjælland.

Prins Frederik Karl af Hessen,
fra 1893 gift med Prinsesse Margrete,
Kejser Vilhelms yngste Søster, er
som nævnt bleven saaret, hans ældste
Søn ligeledes. Prins Frederik Karl
er 46 Aar.

Indiske Tropper.

I Anledning af Rygtet om, at Eng-
land vil blotte selve de Kolonier, hvor
der truer Uroligheder, for Tropper,
vises her indiske Soldater i deres ma-
leriske Dragt, der er indrettet paa de
varme Lande.

Cigarer til Soldaterne.

I Anledning af Kronprins Vilhelms
første Opfordring om at sende Ciga-
rer til Soldaterne har det røde Kors i
Berlin anbragt Kasser paa Husene,
hvori der samles Cigarer. Billedet
viser en Motorvognsstyrer putte
nogle Cigarer i en saadan Kasse.

I Steden for Sørgekjoler.

I Anledning af Ønsket om, at de fald-
nes paarørende ikke skal bære Sørge-
dragt, overrækker »Deutschwehr«
tyske Kvinder som Tegn paa deres
Sorg Mærker med Indskriften: »Stolt
gav jeg et dyrebart Hoved for Fædre-
landet«. Billedet viser det Dokument,
der følger med, og selve Mærket.

erne og deromkring kom til Skaane og sadte skub i det gammeldagse Skånske landbrug.

Han udførte således fra Skotland den i dag meget kendte malkerace "Lyrshire-ko", en ret lille rød og hvidbroget ko, en fin malker med et højt proteinindhold i mælken. Også marken sadte han skub i, da han købte "Videröra", var gården meget forsømt, - fuld af tidsler, alt for mange store sten, små og snævre marker og så videre.

En del år efter købet skal Morfar have sagt: "jeg vil give Jer en krona for hver tidsel i kan finde på markerne". Og Morfar klattede ellers ikke med pengene!

"Videröra" var før en tiden en gammel borg, da Morfar købte den kunne man endnu se voldgravene og volden, men selve borgen eksisterede ikke, på voldstedet lå kun en stor hovedbygning, i den boede familien. Morfar købte "Videröra" af Godsejer Hage, dengang en meget rig mand i Skaane, med flere godser i Sverige. Senere har jeg truffet en sønndatter af gamle Godsejer Hage, hun var gift med Skovridder Bendsen på "Mantzhøj".

Selv har jeg været på "Videröra" mange gange og det var et dejligt sted at komme, der var så meget interessant at se på. Malkebesætningerne var i slutningen af 1890'erne på 120 stykker kvæg, og der var 16 spand heste til gårdens markarbejde foruden flere rideheste. Morfar købte mange sporvognsheste i København. Hestene var unge og stærke, men havde delvis ødelagte ben efter den hårde københavnske stenbro, hvorinod de til markarbejde var udmærkede.

Siden 1890'erne var Mormor (Tine) vist altid syg. Hun var i lange perioder indlagt på Dr. Maaløes klinik i Valby, og opholdte sig derefter en tid hos Frk. Norm

som havde et hus i "Klemmen", som det hed dengang, det lå lige ind til Søndermarken, bagved "Krærups Have", som dengang var sommerrestaurant og forlystelsessted.

Fra "Videröra" kan jeg huske, at Mormor gik meget besværet med to stokke, når hun skulle ud køre hun i rullestol. Ellers sad Mormor altid i et sofahjørne. I de sidste år mens de boede i Helsingborg, kunne Mormor slet ikke gå.

Mine Morforeldres børn var følgende 6: Min Mor Anna Cathrine Petersen, Fritz Petersen, Georg Petersen, Thyra Petersen, Fanny Petersen, og sluttelig Christian Petersen.

I 1907 - 8 blev "Videröra" solgt, Morfar og Mormor flyttede til Helsingborg, hvor de købte villa "Helios". Også der har jeg ofte besøgt dem, det var jo ingen lang rejse fra Kjøbenhavn. Under første verdenskrig fra 1914 - 18, kan jeg huske, at vi altid havde smør og sukker med til dem, det skulle smugles ind, idet det jo var forbudt at have med til Sverige, som var på parti i krigen.

I det hele taget kneb det meget med mad derovre under hele første verdenskrig, modsadt under krigen 1940 - 45, hvor Sverige jo havde rigeligt.

Morfar døde i 1917 og Mormor i 1921, sidste gang jeg så hende var i 1920, lige inden jeg rejste til Argentina første gang. Begge ligger de begravet på kirkegården i Helsingborg, hvor jeg flere gange har været ved deres gravsted.

Det er typiskt for Morfar's beskedenhed, at der på gravstenen står, ikke "godsejeren" men derimod "landbrugeren" Christian Petersen.

Se billederne af Christian Petersen og "Tine" på side ... Og billederne af Laurids Georg Hjørballing og Anna Cathrine Petersen på side ...!

(II.A.2.f/V.D.3) Jensine Marie Kjærbølling

F. "Fillegaard", Ødis Brandrup 5/4
1872 og kirk.db. 15/5 s.å.

KN.

V. Gentofte kirke 3/12 - 1892

D. Oppe-Sundby, Sjælland 27/4 - 1957

Faddere ved hendes dåb var
.....
.....

Vielse: Marie bliver viet til Ungkarl og Handelsgartner i Jægersborg Niels Christian Mortensen der var født på "Trimmelskovgaard" i Grønbæk sogn, Viborg Amt den 20/1 - 1863 og som døde på villa "Eiram" i Oppe-Sundby på Sjælland 29/9 - 1945, efter mange år som selverhvervende pensioneret Handelsgartner i Jægersborg ved København.

Niels Christian Mortensen var søn af Gaardejer af "Trimmelskovgaard" i Grønbæk sogn Chresten Nielsen Mortensen født på "Trimmelskovgaard" 20/1 - 1821 og i 1851 viet i sognet og død på gårdens aftægt 15/2 - 1889. Hans kone var Maren Christensdatter Bang der var født på "Skibelund Mølle" 4/5 - 1834 og som døde på alderdomshjemmet "Solhjem" i Gentofte 24/9 - 1918, hun var datter af Kjøbmand og Kromand på "Kongensbro Kro" i Grønbæk sogn Christen Miklelsen Bang og

Chresten Nielsen Mortensen var dekoreret med Krigsmedaljen fra krigen 1848 - 50 og Dannebrogordenen, han var søn af Gaardmand på "Trimmelskovgaard" Morten Nielsen og Inger Sofie Christensdatter - men derom kan Du/De læse videre med interesse i mine tre andre slægtsbøger, nemlig: 1/ "De Nørre-Jyske slægter Ravn og Munch I & II". Samt i 2/ "Slægten Iller og Bang fra Grønbæk Sogn".

Se endvidere deres billede på side!

Jensine Marie og Niels Christian's
børn:

(II.A.2.f/V.D.3.a) Kresten Mortensen & (II.A.2.f/V.
D.3.b) Anna Alexandra Margrethe Mortensen.

Senere tilgået stof:.....
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.D.4) Alexandra Kjørboelling
F. "Fillegaard", Ødis Brandrup 17/
12 - 1873 kirk.db 27/1 - 1874
KN.
V.
D.

Faddere ved hendes dåb var Kromand Jens Petersen's
kone, Gaardejer Nicolai Hansen's kone, Skolelærer
Møller og Lærerinde Madsen alle i Brandrup.

Vielse: Alexandra bliver viet til Ungkarl og Land-
mand, samt senere Diamantgraver Peter Dahl-Hardt
der er født i sogn den / - 18..
og viet i kirke den / -
1.... Og som døde i
den / - 19.... Han var søn af Gaardejer i Ødis
Brandrup Hans Madsen Dahl-Hardt der var i
.....den / - 18... og viet den /
- 18... og døde isogn den / -
1.... og moder: Nicoline Jensen født
isogn den / - 18... og død i
..... sogn den / - 1....

Hans Madsen Dahl-Hardt var søn af Gaardmand i Ødis
Brandrup Mads Peter Dahl-Hardt og
.....

Alexandra Kjørboelling blev af slægten kaldet: "Ganne"!

Kort efter vielsen i sognekirke
flyttede de til Aktrup ved Kolding, her boede de
nogle få år, hvorefter de emigrerede til "Jagers-
fontain" ved Johannesburg i Syd-Afrika. Peter tog
ud sammen med en dansk født og gift kolega (kamme-
rat eller slægtning) på diamantjagt, men intet el-
ler kun lidt fandt de - senere erhvervede han sig
en art feber, som hurtigt efter sigende skulle væ-
re blevet hans død!

Alexandra var så tilbage med to børn, hvoraf det
ene barn var fra før hun blev gift, nemlig Sofie.
Lolla var ægtefødt datter af Peter Dahl-Hardt og
Alexandra Kjørboelling. Alexandra ernærede sig efter-
sin mands død ved Kunstsugning og Kunstmalning af
fajance.

Alexandra blev boende i Syd-Afrika, selv efter at
hendes to børn var rejst tilbage til Danmark, hen-
des videre skæbne er os idag ubekjendt. Men ved vi
at hun intet manglede på sin alderdom, og at hendes
yngre broder Jens Nicolai Christian Kjørboelling
jævnfør et gammelt postkort har besøgt hende ved
Johannesburg i Syd-Afrika.

Alexandra's børn:

(II.A.2.f/V.D.4.a) Sofie Kjørboelling & (II.A.2.f/V.
D.4.b) Lolla Dahl-Hardt.

Senere tilgæede oplysninger:
.....
.....
.....

Oplysninger om Alexandra Kjærbølling fortsadt:.....
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.D.5) Margrethe Luise Kjærbølling

F. "Pilegaard", Ødis Brandrup 21/
10 - 1875 kirk.db / -187..

KN.

V. Kjøbenhavn 16/10 - 1900

D. Sct. Lucas sogn, Aarhus 29/9 -
1957 og BG. / -

Faddere ved hendes dåb var:.....
.....
.....

Vielse: Margrethe Luise bliver viet til Ungkarl
Martin Peter Sørensen der er født i Sion's sogn i
Kjøbenhavn 23/12 - 1872 og som døde i Sct. Lucas
sogn, Aarhus 13/7 - 1955, han var søn af Toldfor-
mand i Kjøbenhavn Carl Sørensen født 23/3 - 1840
og moder Marie født / - 18 .

Martin Peter Sørensen var Toldassistent i Aarhus i-
gennem en lang årække til han afgik med pension.
De boede i Aarhus-forstaden Hasle.

Se deres billede på side ...!

Det var her i hjemmet det navnkundige Chartol kom
fra købmandsgaarden i Rabenraa. Chartollet ejes
nu af datteren Ella!

Martin og Margrethe's
børn:

- (II.A.2.f/V.D.5.a) Ella Marie Caroline Sørensen &
(II.A.2.f/V.D.5.b) Gerda Margrethe Sørensen.

Senere tilgæede oplysninger:.....
.....
.....
.....
.....

- (II.A.2.f/V.D.6) Jens Nicolai Christian Kjørboelling
F. "Pilegaard", Ødis Brandrup 27/4
1883 kirk DB. 3/6 s.å.
KN. Sct. Jacobs kirke, Kjøbenhavn
3/10 - 1897
V. kendes ikke!
D. U.S.A.

Faddere ved hans dåb var.....
.....
.....

Han blev af slægten kaldet: "Vitte"!

Det er ikke meget vi idag kender til hans liv og
levned, for førstnævntes vedkommende tilbragte han
sin barndom hos moderen på Lyngbyvej 27 i Kjøbenhavn,
idet han jo kun to år gammel blev skilsmissebarn!

Hvilken bestilling eller livserhverv han senere fik
vides ikke, kun har vi hans Soldaterbog at kigge i
- og her ser vi at han havde Garder-nummer 185/1902,
og at han gjorde tjeneste i Livgardens Liniebataillons
Tredie Kompani - og at hans indkaldelse havde været
515 dage inclusive 10 sygedage, - dog således at
regne med hjemsendelsespenge for 505 dage, ialt
35 kroner og 35 ører, som blev ham udbetalt ved
hjemsendelsen 8/10 - 1903.

Hans hjemsendelsesadresse var ifølge hans Soldater-
bog storebroderens, nemlig- Trekronergade 25, Valby.
- Hvad der senere gennem en årrække hændte ham ved
vi ikke, kun at han i en periode var hos storesøste-
ren i Syd-Afrika, for siden sandsynligvis at ende
sine dage i Chicago's slukvarter i U.S.A. - den
sidste forbindelse med fødelandet brast da Anden
Verdenskrig brød ud, inden da havde storebroderen
L.G.Kjærbølling hjulpet ham i flere år økonomisk
- læs også følgende brev!

Se hans billede på side ...!

1244 N. La Salle.

Chicago, Marts 3'die 1932.

Kære Broder.

Mange, mange Tak for Anvisningen. Jeg fik den i Gaar
og var i Dag nede paa Post Off, dog kunne jeg ikke
faa dem Kaseret, men har sendt den igennem en Bank,
hvori jeg har haft Penge, "er kendt" og min Signa-
tur "Allright". Jeg har jo, som jeg vist allerede
har fortalt Dig, den siste Maaned været lidt mere
heldig, det vil sige, Arbejdet et Par Gange om U-
gen, dog synes Tiderne langt fra at være bedre, men
vi haaber jo det bedste. Nu synes det mere at gaa
ud over de mindre Forretninger og mindre Ejendoms-
ejere, der jo har maattet give udstrakt Kredit og
nu ej kan møde deres "Obligationer" -

Det forundre mig meget at Georg Petersen er død,
som jeg husker ham, ser jeg foran mig en kraftig
ung mand, meget energisk, ".... ..", en rigtig
slider, og det gør mig ondt, at hans Løbebane endte
saa pludselig. Ja, Livet er underligt og ikke altid
som H.C. Anderson sagde: "Det dejligste Eventyr".
Jeg hilser paa H.C... 's Statue ofte, naar jeg gaar
en Tur i Lincoln Park, in luck,

den fattige dreng fra Odense, der jo blev kendt o-
ver hele verdenen.

Jeg fik tilfældigvis fat i Herman Bangs "Tine" og
læste om den Gamle Bølling og det gjorde mig godt
og rørt at erfare de gode Folk, jeg kommer fra og
Heltindens store Hyggelighed under al den Krigsfor-
vir i 64 - Naturligvis er det jo kun en Roman og
man kan danne sig sin Philosophy derover. Vi ser jo
lidt anderledes paa livet end for 50 aar siden og
tager jo ikke alting saa Bogstaveligt.

Jeg haaber Du og Anna ere raske, at Du ved regulær
Diæt maa komme Dig over Din Galdestensbetændelse,
saa I kan rejse ned til Niels, Hustruen og Sønne-
sønnen - Det maa være Dejligt dernede og jeg tror
Klimaet vil gøre Dig godt - Her har vi haft en ual-
mindelig mild Vinter indtil igaar, da vi fik Sne,
Sjap og Kulde. -

"Give" Fru Christensen "My best Regards", jeg hu-
sker hende tydelig, fuld af Liv - og saa videre.
Desuden beder jeg Dig hilse Søster Rie og Christian,
jeg haaber Deres Helbred vil bedres - ligeledes
Kresten, ja hele Familien -

That's all - kun endnu en Gang min største Tak for
Dine Pengehjælp. Don't believe I'm goin down in the
..... before I fight for it and I Can still fight
- Din Christian.

Senere oplysninger om "Vitte" !

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Tiende Generation.

(II.A.2.f/V.B.2.a) Kunstmalerinde:

Mary Emilie Herzogine Nielsen
F. Aabenraa 3/4 - 1908
V. Gentofte kirke 9/11 - 1930
V. Sorring, Jyll. 31/12 - 1955

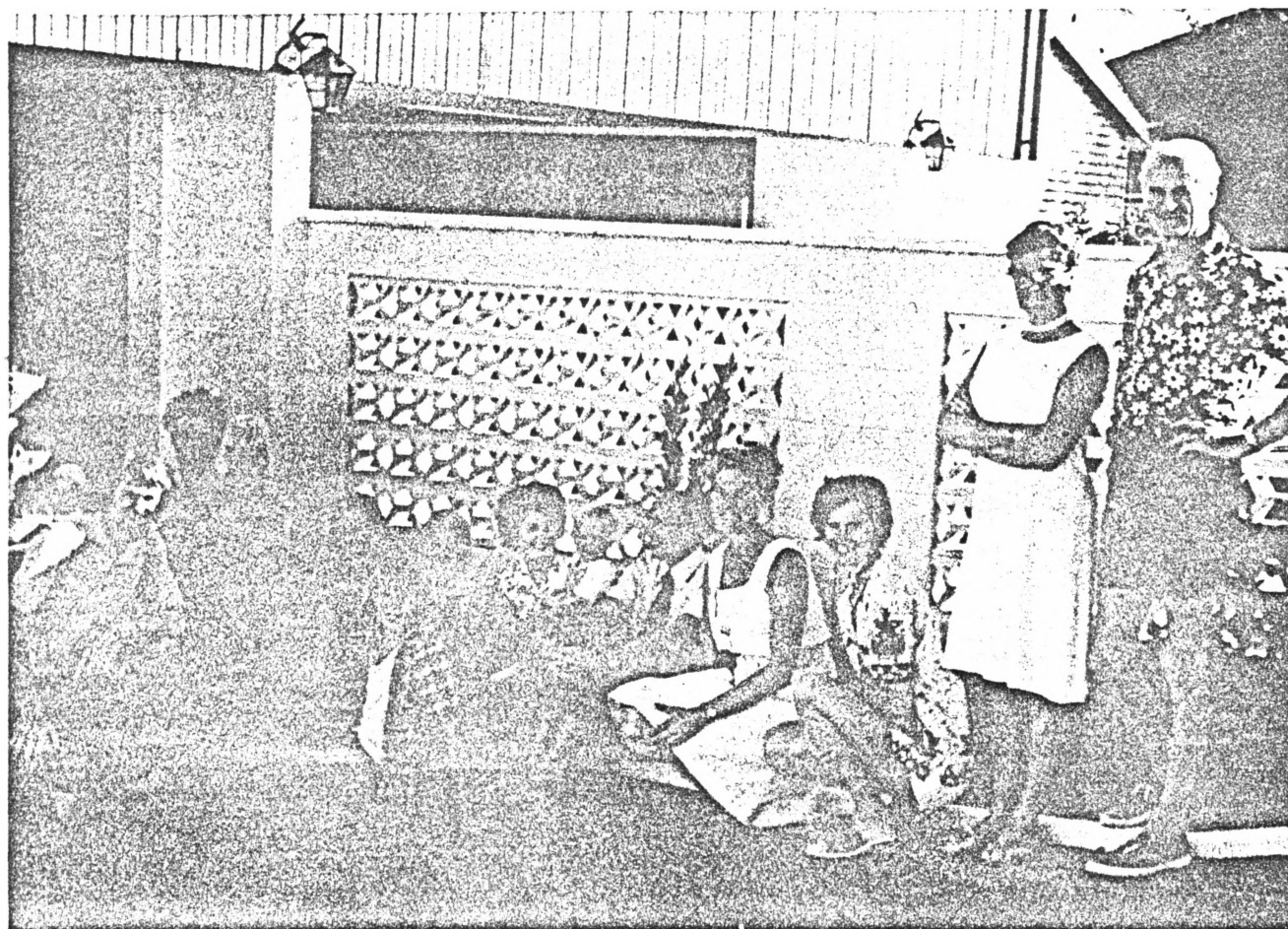
Bogskriveren her, har flere gange besøgt Mary i sin hyggelige lejlighed i Callensensgade i Aabenraa, vi har i time efter time talt om de gamle dage i Aabenraa. Også hvad angår gamle arvestykker er jeg blevet forevist en del, nemlig blandt andet "en tinskål til gulddalere" fra teglværket Lindsnakke "en tinlysestage" og "den gamle fine krydderivægt" fra købmandsforretningen!

Mary fortæller: - "da jeg var ganske ung og lille kom jeg tit sammen med mine forældre på den "gamle kirkegård" i Flensburg, den er nu for længe siden sløjfet. På kirkegården beså vi altid en meget stor flot gravsten, den begravede skulle efter mine forældres udsagn være en af mine forfædre og have heddet "Møller eller Müller" mener jeg. Denne min forfader skulle have været løjtnant for Danskekongen og tilige Comercedåd "!

Om Mary's forældre se da side 49 - 51, og hendes eget billede side 72!

Mary har gennem årene malet ikke så helt få malerier, blandt andet udstillet på "den Frie" i København i 1940, hvortil Kong Christian den Tiende også kom en dag og rosende til Mary udtalte om hendes abstrakte maleri: "Hvilken dejlig kvinde" - maleriets navn var: "To be or not to be"!

Senere malede Mary kunstkeramik for Ipsen's Enke i København for den Kongelige Porcelænsfabrik. Mary's adresse er nu: Fru Mary Simesen, "Matrinedal". 8653 Them. Danmark - Telefon (06) 84 76 36.

Fra venstre mod højre: Bjørn Illingby, Melis van der Sluis med Eric, Luise van der Rooyen, Martin van der Rooyen i forgrunden, Karen van der Sluis, Pat Illinby med Liss, Pieter van Rooyen, Lis van Rooyen, Ruth van der Sluis, Karen Illingby og Poul Illingby - fotograferet i julen 1973 i New Zealand.

Mary Emilie Herzogine Nielsen, gift Simesen fotograferet i Aabenraa vinteren 1974.

(II.A.2.f/V.B.2.b) "Emigranten":

Karen Christiane Herzogine Nielsen
F. Aabenraa 29/8 - 1909 og døbt
12/9 s.å.

FN. Flensburg /4 - 1923

V. Odense 13/5 - 1933

Om hendes forældre se da side 49 - 51!

Karen var indtil hendes vielse Sygeplejerske på
Københavns Amtssygehus.

Vielse: Karen bliver i Odense på Fyn viet til Ung-
karl og Kontorist Poul Illingby født Jacobsen 21/10-
1909 i sogn i Odense, som døbt i Sct.
Hans sogn i Odense 28/11 - 1909, som søn af Savværks-
ejer Harald Jacobsen født i sogn
den / - 18... og død i sogn
den / - 19...og moder: Christine Madsen født i
.....sogn den / - 18... og viet
isognkirke i byen
den / - 1.... og død isogn
den / - 19...- De ligger begge begravet på -....
..... kirkegaard.

Poul Illingby's Fars-forældre:

(Farfar):.....født i.....
.....sogn den / - 18... og var af Profes-
sion.....Han døde på bopælen.....
.....den / - 19... - Og var gift
med: (Farmor)
født i sogn den / - 18....
og døde i sogn den / - 19....
som viet med hendes husbond den / - 18... i
.....sognkirke.
Andre oplysninger hertil:.....
.....
.....

Poul Illingby's Mor's-forældre:

(Mor-far).....
født isogn den / - 18....
og var af Profession.....
Han døde på bopælen:.....
.....isogn den / - 19....
og var viet med (Mormor):.....
.....født i
sogn den / - 18.... og døde i
sogn den / - 19....som viet med hendes husbond
den / - 18.... isognekirke.
Andre oplysninger:.....
.....
.....

Fra Fyns Tidende den 9 august 1959 har jeg lånt følgende artikel, som jeg her bringer i sin fulde ordlyd:

"Ikke bare løjer og langkaal".

Familien Illinby, omkring hvem der altid sker noget, startede i gaar med safarivogn fra Fyn for at køre hjem til New Zealand - Uden sammenhold, slid og sparsommelighed ingen fremgang. Men alle har hængt i, og navnlig har hjemmets midtpunkt Fru Karen, ikke holdt sig tilbage.

Der sker altid en masse, hvor Karen og Poul Illingby opholder sig. Ingen af dem hører til den slags, som stivner i vaner og omgivelser. Deres selvbryllup fejrede de for ganske nylig i Panama - paa rejse fra New Zealand til Danmark - og i deres ægteskab har de holdt flyttedag ikke mindre end 24 gange! Karen Illingby fylder i nærmeste fremtid 50 år, denne begivenhed fejres i Tyrkiet, naar ægteparet sammen med datteren

Ruth og hendes mand befinder sig paa vej tilbage til New Zealand, en lille beskeden tur paa cirka 10.000 kilometer, hvoraf størstedelen tilbagelægges i egen safarivogn, som de har anskaffet sig i Tyskland. Dog vil fødselsdagen blive fejret i al ubemærkethed, idet baade fødselsdagsbarnet og hendes datter vil være klædt som de indfødte og tilhyllet med slør.

Ægteparet Illingby er ikke, som folk er flest. Derfor skal beretningen om deres tilværelse i New Zealand, hvortil de emigrerede i 1951 fra Odense, ogsaa afvige fra det almindelige og fortrinsvis dreje sig om konen i ægteskabet.

Deres faste adresse er Auckland. Han er fyldt med ideer og trang til at finde nye muligheder og chancer. Hun følger ham i tykt og tyndt med en baade ufattelig og ukuelig energi. Selv det mest krævende slid tager hun fat på med selvfølgelighed, praktisk sans og godt humør, og naar man hører hende fortælle, faar man ligefrem paa fornemmelsen, hvordan hun, naar hun bygger en skorsten eller beklæder en væg med fliser, som en anden kunstner træder et skridt tilbage, lægger hovedet paa skraa og vudere sit arbejde. Er hun tilfreds, slaar hun hænderne sammen ler sin glade latter og siger: "Naa, det gik altsaa! Hvad skal man saa tage fat paa?"

Hele familien slider.

Men det har nu aligevel ikke været løjer og langkaal det hele. Familien har slidt, sparet og staaet sammen i tykt og tyndt, og børnene har alle hjulpet til med at tjene penge.

I januar 1951 rejste Karen Illingby til New Zealand sammen med den 15 årige Lis, den 13 aarige Ruth og den 7 aarige Bjørn, og som bagage medbragte hun familiens møbler til en tre-værelsers, pakket i flade

kasser. Det var iøvrigt en upraktisk foranstaltning med denne flytteform, fortæller Fru Illingby, for man kunne købe nyt udstyr derude for de samme penge, som fragten kostede.

Poul Illingby var startet halvandet år i forvejen og havdet boet i Australien, men nu mødtes hele familien i Auckland, hvor man det første par måneder boede hos bekendte fra Odense.

Familien slog sig ned i den mindre by Nelson, hvor en invalid spejder hørte, at en dansk spejderkamerat med familie var kommet til byen og ingen bolig havde. Skønt helt ukendt kom han og tilbød et lån paa 10.000 kroner, som betød tag over hovedet for de nyankommende.

Hele familien arbejdede, bortset fra drengen paa syv aar. Poul Illingby havde et job med at sælge reklameudsendelser for radionen, Fru Illingby, der er uddannet sygeplejerske, havde i de tre aar, de boede i Nelson, beskæftigelse som assistent paa en fødeklinik og paa et sindsygehospital, og en sommer var hun leder af en sommerkoloni. Lis paa 15 aar arbejdede i en mælkebar fra klokken 09 til 17. Om aftenen gik hun paa skole, tog i løbet af vinteren realeksamen og har siden uddannet sig som lærerinde. Den yngste datter, Ruth, tjente hver søndag 40 kroner ved at arbejde i mælkebaren, og desuden havde familien to logerende, som med deres betaling for kost og logi hjalp svært godt til med penge til husholdningen, saa familiemedlemmernes fortjeneste kunne række til renter og afdrag.

Restaurationsfolk.

Men Nelson, en lille, henrivende by, har ingen rigtige udvidelsesmuligheder, fordi byen hverken

har havn eller jernbanestation, saa familien Illingby flyttede tilbage til Auckland. De forsøgte at sælge huset, men forgæves, saa de har det stadig lejet ud fuldt monteret med møblerne fra den tre-værelses i Danmark.

De flestes drøm er vel nok at blive "selvstændige", og familien Illingby dannede ingen undtagelse i den henseende. De købte en mælkebar, som de lavede om til spiserestaurant. Den havde kun syv borde, men de var altid besat, der var åbent fra klokken 17 med svingende lukketider efter ugedagene. Somme tider kunne man lukke om nat, andre nætter blev klokken fire.

Poul Illingby passede den officielle side af restaurationen og vartede op, og Fru Maren stod for køkkenet, som lykkeligvis havde en dybfryser, saa de ikke behøvede at springe til slagter eller grønthandler hvert øjeblik.

Til trods for, at Fru Maren Illingby som dansk husmoder hidtil kun havde lavet ganske almindelig mad til sin egen familie, stod hun nu pludselig over for at skulle klare en spiseseddel med en sammensat middag og cirka 20 a la carte-retter. Det var varmt og det var strengt, og det gav brændte fingre, indtil hun fandt fidusen med at lave oliestegte chips (franske kartofler), som er et ganske normalt krav i New Zealand.

Det var en god forretning, og familien holdt til sliddet i et aar. Saa lejede de forretningen ud, men solgte den forøvrigt lige før rejsen til Europa for at faa kontanter til turen.

Skorstenspiber.

Da restaurationseventyret var sluttet, flyttede man

midlertidigt ind i et lejet, møbleret hus, og Poul Illingby begyndte at sælge skorstenspiber.

Det lyder meget specielt, men forklaringen er den, at med visse vindretninger slaar vinden og dermed regnen ned i husenes aabne kaminer og tilhylder alt og alle i en stinkende os. Derfor er der stor interesse for en særlig slags skorstenspiber, som sælges med et års garanti. Disse skorstenspiber fremstilles af en dansker, med hvem Illingby nu er i kompagniskab, og fabrikationen er udvidet til ogsaa at omfatte mange andre ting end skorstenspiberne, blandt andet spisestuestole med flettede rørsæder, sofaborde, lamper og lampeskærne. Ved fremstillingen medvirker dygtige, danske haandværkere, som kan deres fag, hvilket naturligvis ogsaa gør sit til at tingene er nemme at afsætte.

Et hus "rettes op".

Det lejede hus med fremmede møbler var selvfølgelig ikke tilfredsstillende i let lange løb, og da familien fandt et forfaldent og misrøgtet hus i et snukt kvarter i byen, købte de det og gik igang med selv at restaurere det.

Huset var gammelt og bygget paa pæle, som var sunket. Poul Illingby og Bjørn, som i mellemtiden er blevet en stor og stærk fyr, der nu er i elektrikerlære, rettede selv huset op ved hjælp af dunkraft og støtteforanstaltninger, men det resulterede rigtig nok i, at ingen af husets døre kunne hverken aabnes eller lukkes. Alle mure revnede og tapeterne sprang, og her var lige en gave (opgave) for konen i huset. Hun reparerede med cement, beklædte væggene med plader, tapeserede, hvidtede lofter, lagde fast tæppe paa gulvet i dagligstuen og mønstrede linolie-unsfelter i køkken og badeværelse, sadte fliser paa

paa væggene og indmurede et gammeldags badekar, saa det blev moderne. Hun malede og regerede, saa huset til sidst var saa velholdt og fint, at der intet som helst var, som mindede om den forfaldne idyl, man havde overtaget.

Og da Fru Illingby nu alligevel var i arbejdstøjet, murede hun skorstenen færdig paa den ældste datters hus - ved hjælp af vaterpas og andre kvalitetsregulerende redskaber.

Ind imellem har Karen Illingby ogsaa syet underkjoler paa en lingerifabrik. - Hun kunne klare 60 underkjoler om dagen og tjente 140 kroner om ugen derved, desuden laver hun ogsaa skærme til en del af de lamper, firmaet sælger.

For øvrigt var det Fru Illingbys elektriske symaskine som en tid bragte mørke skyer over familiens hoved. Hun forløftede sig en dag paa den og fik en discusprolaps, som lænede hende komplet i et par maaneder og siden gjorde hende afhængig af baade krykker og rullestol. Der gik 18 maaneder, før hun gennem diæt, massage og viljestyrke igen var i orden.

Slid og sammenhold.

Har det været en drøj oplevelse, spurgte jeg Karen Illingby, da hun stilfærdigt og uden at overdrive sin egen indsats havde fortalt om tilværelsen i New Zealand.

- jeg har aldrig fortrudt springet, svarede hun alvorligt. Men jeg ville sikkert ikke kunne gentage det nu, da jeg er ti aar ældre. Hvis man her hjemme var lige saa villig til at gaa igang med arbejde af enhver art og ikke følte sig hæmmet af, hvad man "kan" eller "ikke kan", og har det samme familiesammenhold, tror jeg saamænd, at chancen her hjemme er lige saa stor som derude.

For øvrigt har det været en stor oplevelse og glæde at være herhjemme i Danmark igen, hvor der for os er sket en betydelig fremskridt paa mange omraader.

- 14 maaneder er længe at være hjemefra. Hvordan har De dog kunnet faa dette arrangeret, og hvor har De parkeret Bjørn saa længe?

- Der er det at sige til det, at det ikke er ferie altsammen, og naturligvis har vi faaet truffet et fornuftigt forretningsmæssigt arrangement. Paa hjemvejen skal vi være et halvt aar i Australien, hvor min mand skal arbejde med forretningen, og hvor Ruth - som forresten havde et vikariat ved Odense Skolevæsen sidste aar - og hendes mand, som ogsaa er læreruddannet, haaber paa nogle maaneders undervisningsarbejde som et led i deres uddannelse. Der er ogsaa visse ting i Indien, som de gerne vil studere nærmere, saa vi bruger lidt mindre tid i de øvrige 16 lande vi passerer i bil.

Bjørn bor hos vores ældste datter og svigersøn, men klarer ellers sig selv ganske godt. Den dag han fyldte 15 aar, stillede han klokken 09 hos færdselspolitiet for at få sit kørekort, som han tog med flyvende fæner. Bilen havde han allerede anskaffet sig for penge, han havde tjent ved at sælge aviser paa gaden.

Vi regner naturligvis med, at denne rejse bliver højdepunktet af vore oplevelser. Safarivognen - en Folkevogn - er usædvanlig praktisk og velindrettet baade som transportmiddel og som et lille, beskyttet hjem paa turen. Hvor meget vi kommer paa storvildtjagt, er vel nok et spørgsmaal, men der er i hvert fald faste planer om krokodillejagt i Nord-Australien.

G U D R U N

(II.A.2.f/V.B.2.c) Dansk Børnehæveleder i Flensburg:

Alberta Jensine Herzogine Nielsen

F. Flensburg 7/11 - 1911

KN.

D. Flensburg 14/12 - 1956

Kort nævnt før vi leder den dansksprogede "Flensburg Avis" fortsatte vil jeg lige nævne, at Alberta var ugift og under krigen 1940-45 mistede en hel børnehæve under et engelsk styrtbombeangreb på Flensburg by.

Børnehæveleder Alberta Nielsen til minde

Der er en lidelsens skål, vi mennesker skal tømme

VEJFARENDE i natten ser kun de få meter frem, som vognens lyskegler når. Kort, uhyre kort i forhold til vejlængde og hastighed. Alt andet er skjult.

Til gengæld agter de nøje på det, de ser. Hovedvejens nummerskilte, afvisertavler, kilometerstene og alt det, der holder målet klart, skønt vejen er mørk.

Så dukker der et advarselsskilt op. Tre røde skråtstående bjælker flammer i natten. Pludselig står de der, uventet på ukendt vej. Så ved enhver vejfarer besked. En jernbaneoverskæring er lige forude. Bremserne røres, farten sagtnes. To andre røde bjælker afløser de tre, flammer op, forsvinder og afløses af een. Så ses skinnerne. Farten er nede på de små tal. Er toget der? Eller kommer det først en anden gang?

Alberta Nielsen sad hos mig den 18. maj 1943. Hun skulle til tandlæge næste dag. Længe havde hun stået på hans venteliste, alle, der kunne bære våben, kom først. Men nu havde hun endelig fået besked. Næste dag kl. 11 skulle hun møde, midt i sin arbejdstid.

Hvad nu? Sige nej turde hun ikke, sige ja ængstede hende. Hendes børnehæve var hendes samvittighed. Så tilbød en mor sammen med sin ældste datter at ville tage sig af børnehavens puslinger, mens Alberta Nielsen var borte. Og det tilbud kom hun for at få godkendt.

Mens hun sad i tandlægestolen udslættedes hendes børnehæve, og en bombe gik ned i børnenes beskyttelsesrum og dræbte dem alle. Mellem sammenstyrtede mure sad børnehavens stedfortrædende leder med den allermindste på sit skød. — Alberta Niensens stedfortræder! Død, med et livløst barn i sit fang.

Der er noget, der hedder glæde ved Hvet. Jah — vist så. Men hvem tør her tænke sig i Alberta Niensens sted? Tappert havde hun hjulpet mig med at identificere de små. Men dette bilde! Nej. Vel er der en lidelsens skål, vi mennesker skal tømme; men denne var Alberta Nielsen overmægtig. Hendes sind brast.

Tre røde bjælker, der flammede i natten, blev hende tre aldrig gentagne ord: Tænk på døden.

10 år efter stred Alberta Nielsen sig igennem en ellers håbløs sygdom. Lægers dygtighed og patientens livsvilje i forening evner det ufattelige nu om stunder. Her gjorde de livet til dødens overmand.

To røde bjælker var gledet forbi. Og vejen gik videre. Ud i mørket. På ukendt tid.

Nu er Alberta Nielsen ikke mere. Denne gang var varselsskiltets ene bjælke hende den korsvej. Inge-mann kalder beskikkelsesstunden. Alberta Nielsen er borte. Men livet

pulsslag fulgte hende lige til vogter-

husets mur. Med de venner, der sad ved hendes dødsleje, talte hun til de sidste dage om Margrethe-Hjemmet, hendes kære børnehæve på Harreslevmark, og om sine private anliggender hernede. Livet blev ved at følge med, og dødens trusel aflod ikke. Det var nærkamp i årevis, disse to fjender stred i Alberta Niensens liv. Hun vidste, at alle signaler foran den store overskæring var passeret. Hun vidste det. I tre år var hun vidende om, at hendes uheldbrede sygdom var hendes dom. Men alligevel! Så underligt er livet, det, man kalder kød og blod, at man ikke kan få dets status gjort op.

Alberta Nielsen var en sydslesviger, uden svig og uden akkord. I de danske rækker var hun sig selv, urokkelig og fast. Uden tanke på andet end dette, at når man er dansk i Flensborg, er intet til salg, fik hun lykke til at tælles blandt vore første elever på Duborg-Skølen, at tælles blandt byens danske unge og i 23 år at tjene som en børneglad, pligtro og skattet medarbejder og børnehaverleder i sin fødeby og på Hårreslevmark, elsket af sin børneflokk.

Med hendes mor og søstre og med hendes allernærmeste veninde deler vi sorgen over hendes tidlige død.

Et minde til velsignelse blive hendes livsdags løn.

Bernhard Hansen.

(II.A.2.f/V.B.3.a) Berta Minna Nielsen

F. Aabenræ 6/11 - 1902

V. Tyskland 4/6 - 1949

Viet til Walter Rückert og nu bosiddende på følgende adresse: Frau Minna Rückert, 243 Neustadt/Holst. Butzhorn 1 A. - Tyskland West.

Minna har i sit ægteskab ingen børn.

(II.A.2.f/V.B.3.b) Christian Nielsen

F. Aabenræ 19/9 - 1901

V.

D.3/11 - 1953

Christian bliver viet til:
.....som er født / - 19... i
sogn i byen iHun døde selv
isogn i den / - 19...
Hun var datter af, Fæder:
.....født iden / - 18... og
døde iden / - 19... - Moder:.....
.....født i
den / - 18... og viet iden / -
1...., hun døde iden / - 19.....

Senere tilgæede oplysninger:
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Se også hans forældre på side 51 - 52!

Christian ogs børn:

(II.A.2.f/V.B.3.b/I) Christian Nielsen & (II.A.2.f/V.B.3.b/II) & (II.A.2.f/V.B.3.b/III)

(II.A.2.f/V.B.3.c) Otto Wilhem Nielsen

F. Aabenraa 20/2 - 1906

V.14/10 - 1937

V.26/7 - 1956

Han bliver viet til Hildegard Elsbeth Gröger der er født i den / - 1...
Hun døde iden / - 19..
som datter af:
og moder:i.....

Wilhem og Hildegard's børn:

(II.A.2.f/V.B.3.c/I) Winfred Nielsen & (II.A.2.f/V.B.3.c/II) Sigurd Nielsen.

Om Otto Wilhem's forældre se da side 51 - 52!

Otto Wilhem's bliver andengangen viet til Christel Fröse der er født i
den 15/2 - 1923, som datter af
.....og moder:i.....
.....

Senere tilgæede oplysninger:
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.B.3.d) Anne Marie Nielsen

F. Aabenraa 12/8 - 1908

V.

Hun bliver viet til Wilhem Jonatis der er født i ..
.....den / - 19..., som søn
af.....og moder.....
.....i.....

Se Anne Marie's forældre på side 51 - 52!

Hendes nuværende adresse er Schönburgstrasse 20,
1000 Berlin-Tempelhof. Tyskland.

Senere tilgæede oplysninger:
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.D.1.a) Carl Vedel

F.

V.

D.

Han bliver viet til
der er født iden / - 1...
og som døde iden / - 19...
som datter af.....og moder....
..... i

Se hans forældre på side 52 - 53!

Senere tilgæede oplysninger:
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.D.1.b) Else Vedel

E.

V.

D.

Hun bliver viet til (erhverv).....
(navn).....der er født i
.....den / - 1... og som døde i
.....den / - 19..., som søn
af og moder:
..... i

Se hendes forældre på side 52 - 53!

Senere tilgæede oplysninger:
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.D.1.c) Ernst Vedel

E.

V.

D.

Han bliver viet tilsom
er født iden / - 1...
og som døde i den / - 19..
som datter af (erhverv).....
(navn).....og moder:
.....i

Se hans Forældre på side 52 - 53!

Senere tilgåede oplysninger:
.....
.....
.....
.....
.....

(II.A.2.f/V.D.2.b) Hans Gustav Kjørboelling

F. Valby, KBHVN 14/9 - 1900

D. Valby, KBHVN 15/3 - 1903

af tuberkulose - se endvidere hans forældre på side
53 - 63!

(II.A.2.f/V.D.2.a) Farmer og Gaardejer:

Niels Erik Christian Kjørboelling

F. Valby, KBHVN 29/11 - 1898

V. / - 19..

D. Lumsaas, Sjælland 27/3 - 1969

Han bliver viet til Studinen Hertha Quistgaard Bay
født på "Estvadgaard" ved Skive i Jylland den 17/6
1903, som datter af(erhverv)

(navn).....født den / - 18...

i og døde i

.....den / - 19..., som viet til moder

.....født i

.....den / - 18... og viet i

..... den / - 1... og døde i

..... den / - 19...Deres sidste a-

dresse var

Hertha's Far-forældre var, Fader: (erhverv).....

.....(navn).....

født iden / - 18.. og død

iden / - 1... og Moder:

(fødenavn).....født i

.....den / - 18... og viet i

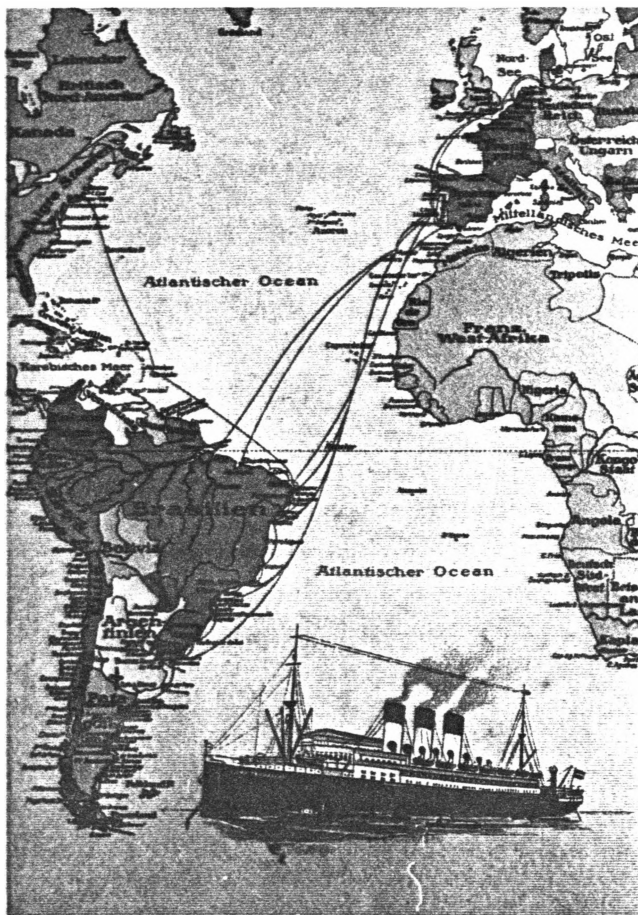
..... den / - 13... og hun
døde iden / - 1....
Deres sidste bopæl var:
.....

Hertha's Mor-forældre var, Fader: (erhverv).....
.....(Navn).....
.....født iden / -18..
og døde iden / - 1....
Og Moder: (fødenavn).....
født iden / - 18... og
viet iden / - 18... og
døde iden / - 1....
Deres sidste bopæl var:,.....
.....

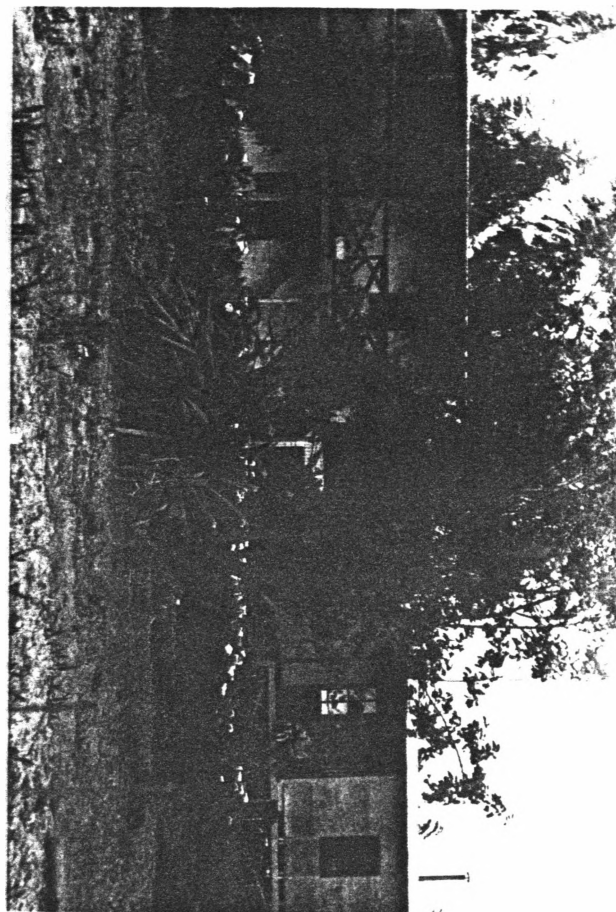
Se også billedet af Hertha ved skrivebordet på "By-
mosegaard" ved Lumsaa, hvor vi på bordet ser et
billede af hendes mand Niels Erik Christian Kjør-
bølling, se side 89!

Om Niels Erik Christian Kjørboelling's forældre se
da side 53 - 63, som er beskrevet af ham selv!

.....i vinteren 1973 besøgte jeg (bogskrive-
ren) Hertha flere gange på "Bymosegaard" ved Lumsaa,
det er her i hendes hjem jeg har fundet min største
viden og start til denne bog. Hertha har med sin
veludviklede fortællekunst gjort mig denne opgave
mulig! Foruden de mange overleveringer jeg her er
blevet præsenteret for, har jeg her fået mulighed
for at kigge på hendes lofter, i skabe og i en
mængde gemmer af forskellig karakter - altsammen
krydret med hendes uvuderlige hjælpsomhed - få var-
de netter, hvor jeg kom i seng før første hanegal.
Og altid efter hvert besøg hos Hertha drog jeg hjem
med fyldte note'bøger, fotografier og dagbøger til

ET POSTKORT FRA REJSEN TIL
BUENOS AIRES I ARGENTINA.
(HAMBORG - BUENOS AIRES)!

NIELS OG HERTHA'S HIEM NR.
II. I ARGENTINA - HUSET TIL
HØJRE ER "GÆSTEHUSET".

HERTHA VED SIT SKRI-
BORD, MED BILLEDET
AF HENDES MAND NIELS
KJÆRBØLLING - FOTOGRA-
FERET PÅ "BYMOSE-
GAARD" VED LUMSAAS
PÅ SJÆLLAND - VINTE-
REN 1973!

lyskopiering - alt dette har været baggrunden for mit slægtshistoriske arbejde her.

"Tusind tak for Din Kærlige hjælp Hertha".

På de næste par sider har ladet Hertha's erindringer få ordet, dog er indlægget her kun en meget ringe del af hendes samlede erindringer - som siden, hvis Du kære læser har tid og nerverne i orden kan læse på det "Sønderjydske Landsdelsarkiv" i Aabenraa, hvortil Hertha's Erindringer siden vil blive sendt til sammen med denne bog i to eksemplarer!

"Hertha's Erindringer".

Den 1. Maj 1917 sad jeg i min Forstue paa "Falkenhøj" og saa ud i gaarden, mens vi ventede paa Frokosten. I Gaarden skete altid noget - dengang havde man endnu mange Folk og mange Dyr. Denne Dag og Time var særlig spændende, for da indfandt sig de nye Folk, som det næste halve Aar, maaske mere, skulde arbejde paa Gaarden, og det gjaldt for mig at faa et første Indtryk af den Arbejdsstyrke, som Gaardens Drift var afhængig af, den første Fremtid.

Saa kom en ung Mand ind i Gaarden - gik med raske Skridt naalbevidst over til Hestestaldsdøren, hvor der stod en Flok Kælle og Elever - den nye unge Mand rakte Haand og bukkede pent for dem alle, det var noget nyt og forbavsende. - Det var Niels Erik Christian Hjarbølling. Han viste sig ved nærmere Bekendtskab at være ualmindelig høflig og velopdragen - og en god Kæmerat og ven.

Hos min Far blev han som Landvæsenselev i 1½ aar, til han skulde aftjene sin Værnepligt. - I 1920 rejste han første Gang til Argentina fordi han vilde ud og se sig om og prøve noget nyt. - Derovre

arbejdede han paa forskellige store Landbrug. - Til et Spand heste hørte altid 20 Heste, hvoraf man brugte 8 ad Gangen. En ny Mand fik i Malvmørke tidlig Morgen anvist sine Heste mellem 100 - 200 Heste, som var drevet ind i en Fold, og man fik dem kun anvist en Gang - naar en Argentiner har set en Hest en Gang, kender han den altid, og forstaar ikke andre ikke har denne evne. Hver eneste Afskygning af Farve paa en hest har sit navn, og det er det meget meget afgørende at huske. - Hvert Spand Heste har sin Fører - en gammel adstadig Hoppe som de andre ufravigeligt holder sig til.

I Foraaret 1923 kom Niels til Danmark igen, og vi blev da forlovede. - Ligen tid havde vi aldrig haft til at tilbringe sammen, men vi var i de aar, der var gaaet stadig i kontakt med hinanden. Nu efter Forlovelsen kneb det endnu, idet jeg stod for at tage Studentereksamen, og det optog mig meget, mens Niels var stærkt optaget af at arbejde paa "Bøgevang" mine Svigerforældres Villa i Holte. Den skulde gøres i stand fra Ende til Anden - Graves Kælder ud og indlægges centralvarme, sa Svigerforældrene kunde flytte derud igen fra Trkronergade 25, deres Hus i Valby, -- altsaa saas vi vi kun engang imellem lidt en Søndag.

Efter Sommerferien kom jeg i Huset som Husholdnings-elev hos Niels' Husine Anna Margrethe Alexandra Ravn paa "Vaaningsted" ved Frederikssund. Det kunde nok være nødvendigt at lære Madlavning o.s.v. da det jo var heningen, jeg skulde være Landmandskone, og jeg havde aldrig før set ned i en Gryde end sige løftet en Finger til Bengøring. Jeg havde altid levet i et meget beskyttet Milieu, hvor der var hjælp nok til den Slags Arbejde, saa det var aldrig forekommet blandt mine Pligter.

Betingelsen for, at jeg kunde komme til "Vaaningsted" var, at jeg skulde arbejde paa lige fod med den anden unge Lige, der var, og hun havde aldrig bestilt andet end Husarbejde, saa det var noget at leve op til. Jeg gjorde mit bedste, men det slog nok alligevel ikke altid til - Omvæltningen var meget stor for mig, og et godt Børnersted var det. Det var meningen, at vi to unge Piger skulde skiftes i Stue og Køkken hveranden uge, og jeg begyndte den første Uge som Stuepige, saa da de første 8 dage var gaaet, maatte jeg jo til Madlavningen, og Margrethe sagde mig, hvad vi skulde have til Middag, hvormeget der skulde bruges og hvordan, og saa sagde hun, at hvis jeg havde noget at spørge om, kunde jeg finde hende i Haven, og at Maden skulde være færdig Klokken 12 til cirka en halv Snes Mennesker.

Hendes Hod har jeg altid undret mig over, for jeg var jo aldeles ukendt med det hele - og ogsaa med at fyre i Tomfur. Naar maden blev færdig, og den var Vellykket var jeg ikke mange sure Sild værd. - De sidste Maaneder paa "Vaaningsted" følte jeg mig ikke rigtig rask, hvorfor jeg til sidst maatte søge Læge. Han anbefalede mig straks at rejse fra min Plads, hvilket jeg nødtigt vilde, da der kun mangede halvanden maaned af det Aar, vi havde aftalt, jeg skulde være der, men saa spurgte Lægen, om jeg ville være syg Besten af mit liv, og saa var der jo ikke noget at gøre. Jeg rejste saa over til min Mor i Odder, og det varede Temmelig længe, før jeg følte mig helt rask igen.

Imidlertid var Niels paa "Lyngby Landbrugsskole", og da han var færdig med den, Forvalter paa "Storemarksgaard" ved Storehedinge - vi havde da begge fuldendt vores uddannelse og vilde naturligvis gerne Gifte os. Der blev talt meget - ogsaa set paa Gaarde, men det hele saa helt haabløst ud, kun Udsigt til evig Venten, og saa rejste Niels hen paa

Efteraaret 1924 atter til Argentina for der at skaffe sig en Plads, som kunde brødføde os begge, det sidste var ikke lykkedes her i Danmark, trods meget fine anbefalinger og de Forbindelser.

Niels var ikke Tilfreds med sin Far - det omvendte var vel ogsaa Tilfældet - lige stejle var de begge til Sorg for os alle. Saa gik to lange, lange aar, hvor vi ikke saa hinanden, og hvor bare et brev var en maaned undervejs i heldigste Tilfælde. - Da Niels rejste, boede jeg hos mine Svigerforældre. De havde foraret mig et Madlavningskursus og et Kursus i Skræddersyning paa den "Suhrske Husmoderskole", saa jeg tog fra Holte til Kjøbenhavn hver dag i fire Maaneder med stort Udlytte. Da det var overstaaet, rejste jeg til min Farmor, Mary Bay født Qvistgaard, som boede i Sorø, hvor jeg hjalp til i Huset afbrudt af Ferier hos Mor i Odder, senere i Nykjøbing Mors, paa Jægerhuus ved Skelshør hos Fars Møster Frøken Hertha Qvistgaard og hos mine Svigerforældre bl.a.

I Foraaret 1926 var Niels kommet til Rio Colorado i Gobernasion nede Syd for Rio Negro, et Sted, han syntes mægtig godt om - han kom til Bahia Blanca for at arbejde paa en Chacro - et Landbrug - som laa i en Vandingskoloni med kunstig Vanding fra Floden Rio Colorado, som betyder den søde Flod.

Niels udsaa sig et stykke Jord, og da der ikke behøvedes nogen stor Investering, hjalp hans Far ham, og han blev ejer af en Chacro. Nu fik han travlt med at planere Jorden, saa vandet kunde ledes ud over hele Ejendommen i Sektioner, delt af Vandingsgrøfter - og smaa Jordvolde. Vandet der kom fra Floden, kom fra en Vandingskanal, som gik gennem Kolonien og som gennen en sluse kunde aftappes efter behov. - Et Hus blev ogsaa bygget - ikke af Mursten men af Adobes, som fremstilles af Jord, Hestepærer og Vand - man laver en Slags rund Hestegang, hvor

man lader Heste Trave rundt mens man kaster Jord, Hestepører og Vand paa, saa det bliver til en jævn Vælling, som man holder op i nogle træforme, som saa tører i nogen Tid. "Stenene" er meget større end almindelige Mursten, og af dem murer man saa Huset op, Tagene hvis de ikke var meget primitive af Straa - var altid af Dølgeblik - og samtidig loft, saa hvis det regnede eller haglede, kan man daarligt gøre sig Forestilling om Spetaklet, ligesom de hverken isolerede mod varme eller Kulde. - Huset bestod af Køkken med rigtigt Jernkomfur, nok det eneste i Kolonien. Stue med Kamin, hvori der aldrig var Ild - og Soveværelse, hvor der baade var Trægulv og Træloft - ellers kun Jordgulv, endelig var der et - Opholdsrum. I Vinduesaabningerne var der kun lemme, som kunde lukkes op og i - Vinduer kunde ikke faaes i Rio Colorado, saa hvis det stormede - eller var koldt, maatte man gaa inde i Mørke. Senere blev der dog sadt lidt glas i. -

Nu var Niels parat til at modtage mig og Rejsen blev planlagt, den skulde foregaa med det 22.000 Tons Passagerskib "Cap Palonio". - Otte Dage før det skulde afgaa fra Hamburg til Sydamerika, kom det til Kjøbenhavn, og det var den Gang det største Skib, som havde anløbet Kjøbenhavn, saa det vakte kolosal Opsigt. Naturligvis vilde jeg ombord for at se min Kahyt o.s.v., men samtidig var alle indbudt til at komme ombord for at se Skibet - og faa gratis The, saa da jeg kom derud, var der en utrolig Samling Mennesker, som stormede Landgangsbroen og der blev tilkaldt Politi. Jeg var lige ved at gaa igen, da jeg nødigt vilde stilles i Daas med Hængelen, men da jeg kunde bevise, at jeg var kommende Passager, blev jeg meget høfligt behandlet. Samme Aften var jeg med Nystbanetoget mod Nord, og da saa vi "Cap Palonio" staa ud gennem

Øresund - et pragtfuldt Syn, da det var fuldt oplyst - alle Passagerer i Toget løb til Vinduerne for at se.

I Midten af September rejste jeg til Hamburg fulgt af Mor og mine Svigerforældre - alt var ordnet paa bedste Maade for mig. Der var endog en ældre Dame, som jeg havde truffet hos min Onkel, som rejste med samme skib og som jeg havde faaet lov at holde mig til. Livet ombord var fornøjeligt og festligt - Musik, Baller - Svømmebasin og Dækspil, saa de 17 døgn, det varede at komme til Buenos Aires, gik hurtigt. Jeg blev meget inviteret til at gaa med i Land i de Sydamerikanske Byer, vi anløb, men det var forbudt unge Piger at gaa i Land - ogsaa i følgeskab med Baadens Passagerer paa Grund af Hvid Slavehandel, og forbudet blev haandhævet med Alvor, - saa jeg!

Niels stod og ventede paa Kajen, da Skibet lagde til - hvor var det spændende og dejligt, og saa gjaldt det om at faa ordnet Papirene, saa vi kunde blive gift. Heldigvis var jeg over 22 aar, for under den Alder skal man have sine Forældres Tilladelse til Giftermaalet, noget der havde været til Ulykke for mange Danske, unge Piger. Vi henvendte os paa Registro Civil -- et Borgmesterkontor, hvor jeg af to ældre Kontordamer blev forhørt om jeg kunde Spansk, hvis ikke, skulde der nemlig ved Vielsen være en edssvoren Translatør til stede - ogsaa paa grund af Slavenandel. Jeg tror nok, at de spurgte i Øst, og jeg svarede dem i Vest, men mine Mundskaber blev taget for gode Varer, og vi sparede 50 Pesos, som dengang var mange Penge. - 10 aar efter fik jeg Tilsen fra de to Kontordamer, de havde aldrig før truffet nogen, der kunde tale Spansk da de første Dag var i landet. - Jeg havde i Sorø læst Spansk hos en Lektor ved Akademiet.

Den 4 Oktober 1926 blev vi Borgerligt viet - det var obligatorisk for alle, den kirkelige Vielse maatte man selv om. - Vi blev nogle dage i Buenos Aires, det var jo meget fremmedartet for mig at se paa. Mest tror jeg, var de meget store tohjulede Vogne med Forspand af Heste eller Muler - der var altid et Dyr foran eller forest - var der kun to Dyr for, gik den ene bag den anden iført det mest pragtfulde Seletøj, som overalt var besadt med Bronze i de smukkeste Former. Senere rejste vi til Bahia Blanca - i Sovevogn en hel Nat i et forfærdeligt Regnvejr. Da vi skulde fra Stationen til Hotellet, var Gaderne som Floder, men heldigvis fik vi en høj gammel Ford at køre i - alle andre Biler holdt stille i Gaderne.

Vi kom til et moderne, pænt Hotel - ellers var der ikke noget ved Byen, som dengang vel var paa cirka 100.000 Indbyggere. Blandt andet saa jeg fra Hotellet paa Byens Hovedgade, at en Mand kom drivende med 5 Køer, og saa kom Husmødrene ud med deres Kander og Skaale og fik malket Mælken ned i dem, saa de var sikker paa ren og uforfalsket Melk. Køerne havde alle Halve med. Man kan ikke malke en Argentinsk Kø, uden at dens Kalv faar et lille Sut først - senere faar Koen lov at slikke Kalven, mens der bliver malket. Fortæller man en Argentiner, at vi her i Landet malker Køer uden Halve, smiler han og tror, det er en værre "And".

Endelig den 12 Oktober kom jeg ud til mit nye Hjem. At sige det var hyggeligt vilde være en stor Overdrivelse, men jeg nænnede ikke at pille ved Niels' aabenbare Stolthed over Huset, som uden tvivl var det fineste i hele Kolonien. Naturligvis vidste jeg, inden jeg forlod Danmark, at alt hvad jeg rejste ud til, ikke vilde kunne sammenlignes med hvad jeg kendte, desuden var jeg ogsaa klar over, at jeg paa

mange Omraader var meget forventet og forkælet, hvorfor jeg ogsaa besluttede, at jeg vilde tage alt i Stiv Arm og ikke klage over noget, jeg selv havde rodet mig ind i, for Rejsen til Argentina var jo aldeles frivillig. Meget var der at vænne sig til, men det gik saamænd meget godt, og saa maa man ikke glemme alle de fremmede Glæder og Oplevelser, som krydrede Hverdagen. Nu skulde den første Saaning finde sted - det var Majs næsten over det hele, for at faa Jorden i Kultur - desuden Fartofler - alle mulige Grøntsager til eget brug, for eks. fik vi saa mange Meloner, at vi fodrede Svin med dem. Desuden havde vi 5 Heste, Høns og Kalkuner og en Rugemaskine til at ruge baade Kyllinger og Kalkunkyllinger ud. Jeg lagde de Kalkunag jeg havde ind 8 Dage før Hønsæggenes med udmærket Resultat. -

Niels havde mange Venner og bekendte rundt om i Kolonien, hvoriblandt ogsaa var flere Danske, som kom hos os og vi hos dem, de fleste ugifte, for Evinler var i mindretal overalt i Campen.

Uddrag af Brev fra 18/4 - 1927.....Den første April fik vi den første Frost, den kom som en lettelse ovenpaa al den frygtelige Varme, det var ligefrem velgørende at Fryse lidt igen. I Sommer kunde man ligge hele Natten uden Tøj og uden Tæppe og endda føle sig uendelig varm. Saa var det ikke rart at staa op til en Glødende varm Dag, naar man ikke havde lidt af Nattens Kølighed at staa imod med, nej her er Efteraaret at foretrække. Dagene er friske, Vejret højt, Himlen saa bleg, som man kun ser den paa Postkort, og luften saa let og gennemsigtig, at man ser alt klart hele Horisonten rundt. Natterne er kolde ligefrem - nogle Aftener bruger jeg Vinterkjole, vi siger saa at det er godt Sovevejr. Maanen skinner pragtfuldt

disse Nætter. Den kommer op bag Højden paa den anden side Floden som et stort, rødt Eg, ganske dejligt ser det ud - senere lyser den saa klart, at man kan se langt bort midt om Natten. Hanerne galler hele Tiden, de kan ikke sove fordi det er saa lyst. Saadanne dejlige Aftener hænder det ofte at vi i Stilheden hører en dundrende Galop eller trav fra Heste ude fra Campen. Hunden gøer, det er Gæster, der kommer ridende, eller kørende i meget høje, bredsporede, tohjulede Vogne, Sulky'er. De skal gerne have noget mad, naar de kommer, og saa faar jeg travlt med at stille frem - gladest er jeg, hvis det hæfter sig, at jeg kan præstere en dansk Ret, det gør altid lykke hos de stakler, der dag ud og Dag ind, maa leve af Suppe og Suppekød til Middag og Guiso til Aften. Vi er temmelig sjællent ude paa Besøg, men er vi det endelig, synes jeg gerne, det er en Oplevelse. - Vi har været hos Kock, han boer ikke langt herfra, og han er saa hyggelig at besøge, skønt han boer i en Carpa, et halvunderjordisk Hus og lever paa Criollo - som de indfødte herovre. En Dag - eller rettere Aften var vi en Del Danske og vi sad rundt om et stort Baal, hvorover der blev stegt et halvt Faar. - Vi sad ude i den stille Nat, Stjernehimlen var pragtfuld og Baalet lyste gulrødt ind i alle de forskellige Ansigter, nogle næsten sorte (ikke Negre) med fremmede Træk, det var Pionerer, Arbejderne, andre lysere og mere velkendte, skønt mørkebrune af Solen. Den ene efter den anden fortalte Historier, og det blev til meget. En anden Aften sad vi nede i Carpa'en, der kom Besøg af Pioner, til sidst var vi 6 forskellige Nationer forsamlede om en lille, svagtlysende Lampe. Vinglas og Kopper kom frem, Cigaretterne rullet og tændt og Stemningen livlig. En tog sin Guitana frem og spillede, mens en Italiano med utrolig Færdighed slog en kunstferdig Takt til med to Tinskeer, som han skiftevis slog mod Knæet og den ene Haand, alt efter-

som Melodien var, det lød glimrende. Senere sang de ogsaa disse mærkelige Sange, som har lange Sluttoner, som blev sunget med sølig Kraft. Ind imellem Musik og Sang sagde de Vittigheder og drillede hinanden, noget jeg desværre gik glip af, fordi jeg endnu ikke forstaar Sproget. - En anden Gang var vi inviteret til Aften samme sted til Maisamorra - en Ret af umoden Majs, som jeg ikke kendte. De havde slagtet en Kylling - ganske vist meget stor, men vi var ogsaa Koch, Niels og jeg foruden 5 Pioner. Til min store Forskrækkelse fik jeg serveret hele Brystet af Kyllingen - de to Herrer hver et Laar, og da jeg spurgte hvad Pionerne saa fik, var Svaret: "Las Castillas", Ribene. De Pioner, der ser mest frygtindgydende ud, saa jeg, da jeg sidst rejste til Bahia Blanca, det er dem, som arbejder med Sække. De ligner fuldstændig de der i Biograferne hjemme skal forestille slomme Pirater eller Sørøvere. De har de værste Hovedbeklædninger paa, og de gaar ikke med Bukser, men med nogle mange farvede, snavsede og lasede Tørklæder, der er svøbt stramt om Livet og gaar ned over Knæene. I Bæltet i Ryggen sidder der en stor Kniv. Deres Ansigter har udtryk som man forestiller sig de værste Forbryderes. Jeg saa paa en Station hvordan de arbejder, og det er et af de hårdeste Arbejder, der eksisterer. De var ved at læsse Jernbanevogne med Hvedesække, som var sat op i en kæmpemæssig Stak. Det gik uafbrudt i løb, naar en mand havde afleveret en Sæk, løb han for at hente en ny, og fortsadte med den paa Nakken i Løb op ad den skraa Planke, som laa fra Jorden op i Vognen. Paa Planken sprang han op med stive ben saa den fjedrede, saa den ligesom kastede Manden de fire Skridt op i Vognen. - Her blef Sækken vejjet, 70 kilo - og af hver Sæk taget en Prøve med et Spegl. Det er strengt Arbejde Dagen igennem, men

ogsaa godt betalt. - Jeg saa ogsaa en Mand sy
sække, altsaa sy Sække sammen foroven, naar de er
fyldt, et imponerende Syn - en Mand kan sy 1600
Sække om Dagen. - Brevet slut!

En Dag i Foraaret kørte vi ned til en Dansker, som
boede tæt ved Floden, og der mødte os et frygteligt
Syn. Paa grund af Tøvejret oppe i Andesbjergene,
var den ellers roligt flydende Flod forvandlet til
en rivende Strøm, som var lige ved at gaa over
sine Bredder, det lignede i Farve en mægtig Masse
spilkogende Chocolate, deraf Flodens Navn, og i
den Malstrøm flød alt muligt Affald og store Træ-
er, som skiftevis havde Krone og Rod i Vejret, og
stakkels Køer, Heste og Faar som klagede deres
Nød, mens vi stod og saa til uden at kunde røre
en Finger for at hjælpe dem.

En anden Gang oplevede vi ogsaa et rystende Syn.
Det var en meget stor Flok Faar, som paa grund af
manglende Græs - tørke - var drevet til Rio Colo-
rado, men det var for sent. Dyrene var saa udsul-
tede, at de ikke kunde æde og nu laa hele flokken
paa flere Tusind og ventede paa Døden, men det
gjorde Gribbene desværre ikke, og det var det, som
var saa forfærdeligt.

Engang da vi var ude at køre langt, langt ude i
den ubeboede Camp - man kørte Time efter Time ad
kun et Spor - uden at møde et Menneske, eller se
et eneste Hus Horisonten rundt. - Da mødte vi en
veldig Vogn - maaske kan man gøre sig et billede
af størrelsen, naar jeg siger, at jeg omtrent
kunde staa under Navet paa Baghjulene. Vognen var
forspændt med 22 Heste og Muler og læsset med sto-
re Baller med Uld. - Naturligvis var der en del
Mennesker ogsaa, og de havde været undervejs i
flere Uger. Paa mit Spørgsmaal hvor de tilbragte
Natten var svaret: "under Vognen". - De var paa